

9-14 ΦΛΑΜΑΝΔΙΚΗ ΧΑΡΑΚΤΙΚΗ  
1500 - 1650



A  
1979-14  
c.2

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

ΕΘΝΙΚΗ  
ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ  
ΜΟΥΣΕΙΟ  
ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ  
ΣΟΥΤΖΟΥ

ΑΘΗΝΑ 1979





Πρώτο εξώφυλλο: Μάρτεν ντέ Βός, Εύρωπη (άρ. κατ. 32)

Τελευταίο εξώφυλλο: Κρίστοφφελ Γέγερ, Ο Ήρακλής σκοτώνει τη Λερναία Ύδρα (άρ. κατ. 92)

---

Έκδοση: Έθνική Πινακοθήκη

Επιμέλεια: Έθνική Πινακοθήκη

Αναπαραγωγή - Εκτύπωση: Αλέξανδρος Μασσούκης, Α.Ε.

---

Αθήνα, Νοέμβριος 1979



**ΦΛΑΜΑΝΔΙΚΗ ΧΑΡΑΚΤΙΚΗ**  
**1500 - 1650**





1900 - 1979



## ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Ἡ Ἐθνική Πινακοθήκη καί Μουσεῖο Ἀλεξάνδρου Σούτζου, σέ συνεργασία μέ τήν πρεσβεία τοῦ Βελγίου, παρουσιάζει γιά πρώτη φορά στήν Ἑλλάδα μιά ξεχωριστή σειρά ἀπό φλαμανδικά σχέδια καί χαρακτηριστικά τοῦ δέκατου ἔκτου καί τοῦ δέκατου ἑβδομοῦ αἰώνα, πού προέρχονται ἀπό τίς συλλογές τοῦ Μουσείου Plantin-Moretus τῆς Ἀμβέρσας.

Τά ἔργα πού περιλαμβάνονται στήν ἔκθεση χρονολογοῦνται στήν ἐποχή κατά τήν ὁποία ἡ ἀκμή τῶν τεχνῶν στήν Ἀμβέρσα ἔφτασε στό κορύφωμά της (1500-1650). Ἡ πόλη αὐτή ἔγινε τότε ἕνα ἀπό τά σημαντικώτερα καλλιτεχνικά κέντρα τῆς Εὐρώπης, ἐνῶ ἡ κυριαρχική της θέση στόν τομέα τοῦ ἐμπορίου ἔγινε ἡ αἰτία τῆς μεγάλης οἰκονομικῆς της εὐμάρειας.

Ἡ κυριώτερη μορφή καλλιτεχνικῆς ἐκφράσεως στήν Ἀμβέρσα ὑπῆρξε πάντα ἡ ζωγραφική, ἀλλά ταυτόχρονα παρουσιάστηκε ἐκεῖ καί μιά ἀξιοσημείωτη ἀνάπτυξη τῆς γλυπτικῆς, τῆς χαρακτηριστικῆς καί τῶν διαφόρων κλάδων τῶν διακοσμητικῶν τεχνῶν. Οἱ καλλιτέχνες τῆς Ἀμβέρσας ἐπηρεάστηκαν οὐσιαστικά ἀπό τό πνεῦμα τῆς Ἰταλικῆς Ἀναγεννήσεως μέ τήν παραλαβή καί ἀνάπλαση τῶν πολύτιμων διδασμάτων της, ἀλλά συγχρόνως διατήρησαν τόν ἰδιαίτερο χαρακτήρα καί τή δημιουργική πρωτοτυπία τῆς τέχνης τους. Στή συνέχεια, ἡ Σχολή τῶν Μανιεριστῶν τῆς Ἀμβέρσας ἀνάμειξε στοιχεῖα εἰσαγμένα ἀπό τήν Ἰταλία μέ ἄλλα πού ἀντλήσε ἀπό τήν πλούσια ἐγχώρια παράδοση τῶν Φλαμανδῶν πριμιτίφ. Τέλος, στήν ἐποχή τοῦ Μπαρόκ κυριαρχοῦν οἱ κορυφαῖες μορφές τοῦ Πήτερ Πάουλ Ροῦμπενς (1577-1640), τοῦ Ἄντον βάν Ντάικ (1599-1641) καί τοῦ Γιάκομπ Γιόρντανς (1593-1678), χάρη στά ἔργα τῶν ὁποίων ἡ Σχολή Ζωγραφικῆς τῆς Ἀμβέρσας κέρδισε τήν παγκόσμια φήμη καί δόξα.

Ἡ ἀκμή τῆς χαρακτηριστικῆς, πού ὑπῆρξε παράλληλη μέ ἐκείνη τῆς ζωγραφικῆς, εἶχε σάν ἀποτέλεσμα νά φιλοτεχνηθοῦν θαυμάσιες ξυλογραφίες καί χαλκογραφίες, πού συχνά προορίζονταν γιά τήν εἰκονογράφηση σημαντικῶν ἐκδόσεων τῆς ἐποχῆς. Ἡ ἀναπαραγωγή τῶν χαρακτηριστικῶν ἔργων γινόταν σέ διάφορα εἰδικά τυπογραφεῖα-ἐργαστήρια, ἡ φήμη τῶν ὁποίων ἀπλώθηκε γρήγορα σέ διάφορα μέρη τῆς Εὐρώπης καί τοῦ κόσμου. Ἀπό τά μέσα τοῦ δέκατου ἔκτου αἰώνα καί πέρα οἱ χαρακτες καί ἰδιαίτερα οἱ χαλκογράφοι τῆς Ἀμβέρσας, ἐπηρέασαν σημαντικά τίς τεχνικές καί τεχνοτροπικές ἐξελίξεις τῆς χαρακτηριστικῆς καί εἰδικώτερα τῆς χαλκογραφίας στή Δυτική Εὐρώπη, καί μέ τήν ἐξαγωγή τῶν ἔργων τους, ἀλλά καί μέ τίς περιηγήσεις καί παραμονές τους σέ διάφορες εὐρωπαϊκές χῶρες, μεταξύ τῶν ὁποίων εἶναι καί ἡ Ἑλλάδα. Εἰδικώτερα ὁ Ροῦμπενς ὑπῆρξε καί στόν τομέα αὐτό, ὅπως καί σέ ἄλλες μορφές τῆς τέχνης τοῦ δέκατου ἑβδομοῦ αἰώνα, ἕνας ἐμπνευσμένος δημιουργός κι ἕνας μέγας ἀνανεωτής. Ἡ ἀκμή τῆς χαρακτηριστικῆς καί ἡ γενικώτερη καλλιτεχνική ἀνθροση τῆς Ἀμβέρσας συνεχίζεται ὡς τό 1650, χρονολογία σημαντική γιατί σημειώνει καί τό ὀριστικό καί κάπως ἀπότομο τέλος της.



5. ΑΠΟΨΗ ΧΩΡΙΟΥ

Μολύβι. 21, 2 X 33 εκ.

Χωρικοί και άγιογιάτες κοντά σ' ένα πανδοχείο. Το δεξιό μέρος της συνθέσεως κόπηκε διαγώνια στο επάνω μέρος και συμπληρώθηκε από ένα άλλο χέρι: Εικονίζεται ένα ρυάκι μ' ένα γεφύρι, άνθρωποι που ετοιμάζονται να επιβιβαστούν σε βάρκες, τρία πρόσωπα και μία αγελάδα. Η ύπογραφή (Bruegel) κάτω δεξιά προστέθηκε από ένα ξένο χέρι.

**PIETER BRUEGHEL**

ΠΗΤΕΡ ΜΠΡΕΓΚΕΛ ο Νεώτερος

Ζωγράφος, γιός του Πήτερ Μπρέγκελ του Πρεσβύτερου. Βρυξέλλες γύρω στα 1564 - Άμβέρσα 1637. Μέλος της Συντεχνίας του Άγιου Λουκά τό 1585.

6. ΑΠΟΨΗ ΧΩΡΙΟΥ

Πενάκι και γκριζοκόκκινο άραιομένο μελάνι. 19, 9 X 28, 7 εκ. Όμάδες σπιτιών γύρω από μία πλατεία κι ένα γυμνωμένο δέντρο στη μέση.

**MATHYS ή XIERONIMUS COCK**

ΜΑΤΕΙΣ ή ΧΕΡΟΝΥΜΟΥΣ ΚΟΚ

Ό Ματέις ήταν τοπιογράφος και μεγαλύτερος άδελφός του Χιερόνυμου: (Άμβέρσα 1509-1548.) Ό Χιερόνυμος ήταν ζωγράφος και χαράκτης (άρ. κατ. 58-62).

7. ΤΟΠΙΟ ΑΠΟ ΤΗΝ ΙΤΑΛΙΑ

Πενάκι με γκριζοκόκκινο χρώμα. 26, 5 X 40, 5 εκ. Άριστερά, σε πρώτο πλάνο, μία μικρή λίμνη, δεξιά δυο περιτοιχισμένες είσοδοι, μερικά πρόσωπα, ένας βοσκός κι ένας ψαράς. Πέρα από τά δέντρα εικονίζονται σπιτία και μία όροσειρά που φτάνει ως τή θάλασσα.

**GONZALES COQUES**

ΓΚΟΝΖΑΛΕΣ ΚΟΞ

Ζωγράφος. Άμβέρσα, πριν από τό 1614-1684. Μέλος της Συντεχνίας του Άγιου Λουκά τό 1641.

8. ΝΕΟΣ ΙΠΠΕΑΣ ΔΙΠΛΑ ΣΤΟ ΑΛΟΓΟ ΤΟΥ

Πινέλο με γκριζοκόκκινο χρώμα και τόνους από άσπρη γκουάς. 30, 9 X 24 εκ.

**ABRAHAM GERRITZ VAN DIERPENBEECK ή DIERPENBEKE**

ΑΜΠΡΑΑΜ ΒΑΝ ΝΤΗΠΕΝΜΠΕΕΚ ή ΝΤΗΠΕΜΠΕΚΕ

Ζωγράφος, σχεδιαστής και χαράκτης είδικευμένος στις όξυγραφίες.

Μπουά-λέ-Ντύκ 1596 - Άμβέρσα 1675.

Συνεργάτης του Ρούμπενς. Μέλος της Συντεχνίας του Άγιου Λουκά τό 1630.

9. ΑΛΛΗΓΟΡΙΚΗ ΣΥΝΘΕΣΗ

Πενάκι με γκριζοκόκκινο χρώμα, άραιομένη σινική μελάνη, άσπρη γκουάς σε γκριζό χαρτί. 40,8x25,5 εκ.

Ό Παναγία εικονίζεται κρατώντας τό Χριστό ως βρέφος και με θρόνο τόν ούρανό, περικυκλωμένη από άγγελάκια που φέρουν διάφορα σύμβολα. Ένας άγγελος όπλισμένος με μία άσπίδα κι έναν μικρό πέλεκου πετάει πάνω από έναν νεαρό εύγενή, γονατισμένο πάνω σ'ένα κεφαλόσκαλο, που κρατάει με τό άριστερό του χέρι ένα άνοιχτό βιβλίο. Πίσω του, δύο χερουβείμ φέρουν τά οικόσημά του. Δεξιά ένα λιοντάρι κυνηγεί τρεις μορφές, που συμβολίζουν τόν Πόλεμο και τή Διχόνοια, ενώ τά χερουβείμ σπᾶνε με χτυπήματα του πέλεκου τούς άλυτσοδεμένους δίσκους.

**ANTON VAN DYCK**

ΑΝΤΟΝ ΒΑΝ ΝΤΑΪΚ

Ζωγράφος και χαράκτης είδικευμένος στις όξυγραφίες. Άμβέρσα 1599 - Μπλάκφραϊαρς, Λονδίνο 1641.

Μαθητής του Ρούμπενς. Μέλος της Συντεχνίας του Άγιου Λουκά τό 1618. Κορυφαία μορφή της Σχολής της Άμβέρσας μαζί με τόν Ρούμπενς και τόν Γιόρντανς.

10. ΜΟΡΦΗ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ

Χονδρό μολύβι σε άνοιχτό καφέ χαρτί. 26,1x21,2 εκ.

Ό Άπόστολος εικονίζεται ως τά γόνατα, γυρισμένος προς τά δεξιά και με τό δεξί χέρι στο στήθος. Στο πίσω μέρος εικονίζονται σπουδές για χέρια και πόδια. Ό σπουδή αύ-



τή προοριζόταν για τή μορφή ενός 'Αποστόλου πού εικονιζόταν στό έργο Η ΚΑΘΟ-  
ΔΟΣ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΠΝΕΥΜΑΤΟΣ στό Βερολίνο, πού χρονολογείται στήν πρώτη πε-  
ρίοδο τής δημιουργίας του καλλιτέχνη.

**AMBROSIUS FRANCKEN DE OUDE**

ΑΜΠΡΟΖΙΟΥΣ ΦΡΑΝΚΕΝ Ο ΠΡΕΣΒΥΤΕΡΟΣ

Ζωγράφος. Χέρενταλς 1544 - 'Αμβέρσα 1618, Μέλος τής Συντεχνίας του 'Αγίου Λου-  
κά τό 1573.

11. Ο ΙΗΣΟΥΣ ΚΑΙ Η ΜΟΙΧΑΛΙΔΑ

'Αραιωμένη σινική μελάνη μέ τόνους λευκού σέ γκρί-μπλέ χαρτί. 29x26 εκ.  
'Αριστερά ό 'Ιησούς μπροστά στήν ομάδα των 'Αποστόλων ύψώνει τό άριστερό χέρι  
πρός τή γυναίκα. Στο βάθος, ή πόλη τής 'Ιερουσαλήμ.

**JAN FYT**

ΓΙΑΝ ΦΕΪΤ

Ζωγράφος καί χαράκτης είδικευμένος στίς όξυγραφίες. 'Αμβέρσα 1611-1661. Μέλος  
τής Συντεχνίας του 'Αγίου Λουκά από τό 1629 ως τό 1631.

12. ΣΚΥΛΟΣ ΠΟΥ ΤΡΕΧΕΙ

Μαύρη καί άσπρη κιμωλία, καφε-κόκκινη γκουάς, μπλέ κιμωλία στό φόντο,  
26,3x40,3 εκ.

Παρόμοιες σπουδές βρίσκονται στή Συλλογή Χαρακτικών τής 'Αμβέρσας καί στό Κρα-  
τικό 'Ινστιτούτο Τέχνης τής Φρανκφούρτης. 'Ο ίδιος σκύλος στήν ίδια στάση εικονίζε-  
ται σέ μία σπουδή μέ τίτλο ΣΚΥΛΟΣ ΚΑΙ ΑΛΕΠΟΥΔΕΣ πού βρίσκεται στό 'Ερμιτάζ  
του Λένινγκραντ.

**ADRIAEN THOMAS KEY**

ΑΝΤΡΙΑΝ ΤΟΜΑΣ ΚΕΪ

Ζωγράφος καί χαράκτης. 'Αμβέρσα γύρω στά 1544 - μετά τό 1589. Μέλος τής Συντε-  
χνίας του 'Αγίου Λουκά τό 1568.

13. Η ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ ΤΟΥ Χ. ΜΑΑΓΚΝΤ

Πενάκι μέ γκριζοκόκκινο χρώμα καί μολύβι. 30,5x26,6 εκ.

Τό έργο είναι σπουδή για έναν ζωγραφικό πίνακα πού βρισκόταν τό 1933 σέ μία ιδιω-  
τική συλλογή τής 'Αμβέρσας.

**JODOCUS ή JOOST ή JOSSE DE MOMPER**

ΓΙΟΝΤΟΚΟΥΣ ή ΓΙΟΟΣΤ ή ΓΙΟΣΣΕ ΝΤΕ ΜΟΜΠΕΡ

Ζωγράφος. 'Αμβέρσα, 1564-1635. Μέλος τής Συντεχνίας του 'Αγίου Λουκά τό 1581.

14. ΟΡΕΙΝΟ ΤΟΠΙΟ

Πενάκι καί γκριζοκόκκινο άραιωμένο μελάνι. 23,2x33,2 εκ. 'Αριστερά εικονίζεται μία  
πέτρινη γέφυρα μέσα σέ μία κοιλάδα. Στο πίσω μέρος εικονίζεται ένα σκίτσο ενός  
γλυπτου μεταλλίου, ζωγραφισμένο μέ κάρβουνο, πού ίσως χρονολογείται, στόν δέ-  
κατο έβδομο αιώνα. Σχέδια πού άνήκουν στήν ίδια σειρά βρίσκονται στή Συλλογή του  
Βερολίνου.

**GILLIS ή AEGIDIUS NEYTS**

ΖΙΛΙΣ ή ΑΙΖΙΝΤΙΟΥΣ ΝΕΪΤΣ

Ζωγράφος καί χαράκτης είδικευμένος στίς όξυγραφίες. Γάνδη 1623 - 'Αμβέρσα γύρω  
στά 1687. Μέλος τής Συντεχνίας του 'Αγίου Λουκά τό 1647.

15. ΑΠΟΨΗ ΤΟΥ ΚΑΘΕΔΡΙΚΟΥ ΝΑΟΥ ΤΗΣ ΑΜΒΕΡΣΑΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΓΟΡΑ ΤΩΝ ΓΑΝ-  
ΤΙΩΝ

Πενάκι μέ γκριζοκόκκινο χρώμα σέ περγαμνή μέ χρυσό πλαίσιο. 9,7x14,3 εκ.

'Υπογραφή κάτω δεξιά: G. neyts. f.

16. ΑΠΟΨΗ ΤΟΥ ΟΡΜΟΥ ΤΗΣ ΑΜΒΕΡΣΑΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΟΡΥΦΗ ΤΗΣ ΦΛΑΝΔΡΑΣ

Πενάκι μέ γκριζοκόκκινο χρώμα καί μαύρο μελάνι σέ περγαμνή μέ χρυσό πλαίσιο.  
9,5x14,2 εκ.

'Υπογραφή κάτω άριστερά: G. Neyts.f. Κάτω στό περιθώριο έχει γραφεί ή λέξη  
ANTVERPIA.



**BONAVENTURA PEETERS**

ΜΠΟΝΑΒΕΝΤΟΥΡΑ ΠΕΕΤΕΡΣ

Ζωγράφος και χαράκτης ειδικευμένος στις όξυγραφίες.

Άμβέρσα 1614 - Χόμποκεν 1652.

Μέλος της Συντεχνίας του Άγιου Λουκά το 1634.

## 17. ΙΣΤΙΟΦΟΡΟ ΣΕ ΘΥΕΛΛΑ

Γκουάς (πράσινο, μπλέ, γκρί, ζωνρό κόκκινο). 23,4×17,7 εκ. Κάτω και στο πίσω μέρος έχει γραφεί με το ίδιο χέρι σε φλαμανδική γλώσσα, ένα έμμετρο παράλειψη: απόσπασμα του Μπ. Πέστερς όπου οι κίνδυνοι της θάλασσας παραβάλλονται με τους κινδύνους της ζωής.

## 18. ΑΠΟΨΗ ΤΟΥ ΜΟΝΤΕ-ΦΕΛΙΞ

Δεξιά, βραχώδες όρος, αριστερά ο ήλιος που ανατέλλει. Σε πρώτο πλάνο η θάλασσα με καράβια. Πάνω και προς τα δεξιά:

## 19. ΝΑΥΑΓΙΟ

Πενάκι και γκριζοκόκκινο άραιωμένο μελάνι. 20,6×28,2 εκ. Πλοίο πεσμένο πάνω στους βράχους. Κάτω αριστερά άνθρωποι που σπεύδουν να σώσουν τους ναυαγούς.

**PETER-PAUL RUBENS**

ΠΗΤΕΡ-ΠΑΟΥΛ ΡΟΥΜΠΕΝΣ

Ζωγράφος. Ζίγκεν 1577 - Άμβέρσα 1640.

Ή κυρίαρχη μορφή της Σχολής Ζωγραφικής της Άμβέρσας.

## 20. ΚΕΦΑΛΗ ΤΟΥ ΕΡΡΙΚΟΥ Δ΄

Άσπρη και μαύρη κιμωλία. 24,5×24 εκ.

Κάτω δεξιά, τα αρχικά του ονόματος του καλλιτέχνη: P.P.R. Το έργο είναι μιά σπουδή για τη μορφή του βασιλιά της Γαλλίας που εικονίζεται στον πίνακα ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΟΥ ΠΟΡΤΡΑΙΤΟΥ ΤΗΣ ΜΑΡΙΑΣ ΤΩΝ ΜΕΔΙΚΩΝ ΣΤΟΝ ΕΡΡΙΚΟ Δ΄ του Μουσείου του Λούβρου. Είναι πιθανό πως σχεδιάστηκε με πρότυπο ένα γλυπτό.

## 21. Ο ΗΡΑΚΛΗΣ ΚΑΙ ΤΟ ΛΙΟΝΤΑΡΙ ΤΗΣ ΝΕΜΕΑΣ

Σανγκίνα και μαύρη κιμωλία. 36,3×49,8 εκ.

Τό σχέδιο φιλοτεχνήθηκε στην Ίταλία ανάμεσα στα 1600 και τα 1608. Ή σύνθεση άντλησε ίσως τήν εμπνευσή της από τούς ΑΘΛΟΥΣ ΤΟΥ ΗΡΑΚΛΗ του Ζύλ Ρομαίν στο Παλάτσο ντέ τέ της Μάντουας, που άντλησαν κι αυτοί τήν εμπνευσή τους από ένα άρχαιο σύμπλεγμα. Τό θέμα αυτό ξαναχρησιμοποιήθηκε σε μερικούς πίνακες του Ρούμπενς.

**CORNELIS SCHUT**

ΚΟΡΝΕΛΙΣ ΣΟΥΤ

Άμβέρσα, 1597-1655.

Ζωγράφος και χαράκτης ειδικευμένος στις όξυγραφίες. Μέλος της Συντεχνίας του Άγιου Λουκά το 1618.

## 22. ΜΕΘΥΣΜΕΝΟΣ ΣΙΛΗΝΟΣ ΜΕ ΦΑΥΝΟΥΣ ΚΑΙ ΒΑΚΧΕΣ

Πενάκι και γκριζοκόκκινο άραιωμένο μελάνι, 20,3×31,4 εκ. Κάτω δεξιά, με πένα, ή ύπογραφή του καλλιτέχνη: Cornelius Schut

## 23. Η ΠΑΝΑΓΙΑ ΜΕ ΤΟ ΧΡΙΣΤΟ ΒΡΕΦΟΣ ΚΑΙ ΤΟ ΜΙΚΡΟ ΑΓΙΟ ΙΩΑΝΝΗ

Πενάκι και γκριζοκόκκινο άραιωμένο μελάνι. 20,4×15,8 εκ.

**JAN SIBERECHTS**

ΓΙΑΝ ΖΙΜΠΕΡΕΧΤΣ

Άμβέρσα 1627 - Άγγλία 1703.

Ζωγράφος. Μέλος της Συντεχνίας του Άγιου Λουκά. Έγκαταστημένος στην Άγγλία από τό 1672.

## 24. ΤΟΠΙΟ ΜΕ ΝΕΡΟ ΠΟΥ ΠΕΦΤΕΙ ΚΑΙ ΠΥΡΓΟ

Πενάκι και πινέλο με μπλέ χρώμα. 23,7×36,4 εκ. Κάτω και λίγο προς τα δεξιά: J. Sybrecht ft○



**PIETER ή PEETER SNAJERS****ΠΗΤΕΡ ή ΠΕΕΤΕΡ ΣΝΕΪΕΡΣ**

Άμβέρσα 1592, Βρυξέλλες μετά τό 1667. Μέλος τής Συντεχνίας του Άγίου Λουκά τό 1613. Μέλος του Σωματείου των ζωγράφων στίς Βρυξέλλες τό 1628.

**25. ΣΥΓΚΡΟΥΣΗ ΙΠΠΙΚΟΥ**

Πενάκι μέ γκριζοκόκκινο χρώμα, άραιωμένη σινική μελάνη. 13,7x18,7 εκ.

**FRANS SNEYDERS ή SNYDERS ή SNYERS ή SNEIS****ΦΡΑΝΣ ΣΝΕΪΝΤΕΡΣ (ή ΣΝΕΕΝΤΕΡΣ ή ΣΝΕΪΕΡΣ ή ΣΝΕΪΣ)**

Άμβέρσα, 1579-1657.

Ζωγράφος καί χαρακτήρ ειδικευμένος στίς όξυγραφίες. Μέλος τής Συντεχνίας του Άγίου Λουκά τό 1602.

**26. ΓΚΡΙΝΙΑΡΗΣ ΣΚΥΛΟΣ**

Πενάκι καί γκριζοκόκκινο άραιωμένο μελάνι. Τό δεξιό μέρος μπορεί νά ρετουσαρίσθηκε μέ πιό σκούρο μελάνι άπό κάποιο ξένο χέρι. Έπιγραφή μέ πένα κάτω άριστερά, σέ μιά χαρακτηριστική γραφή του 18ου αιώνα: Snijers - Deli[neavit].

**PIETER CLAESZ SOUTMAN****ΠΗΤΕΡ ΚΛΑΣ ΖΑΟΥΤΜΑΝ**

Χάαρλεμ, 1580-1657.

Ζωγράφος καί χαρακτήρ ειδικευμένος στίς όξυγραφίες.

Άναγορεύθηκε Δημότης τής Άμβέρσας τό 1620. Μαθητής του Ροϋμπενς.

**27. ΘΟΜΥΡΙΣ ΚΑΙ ΚΥΡΟΣ**

Πενάκι καί γκριζοκόκκινο άραιωμένο μελάνι, μέ τόνους σέ άσπρη γκούας, πάνω σέ άνοιχτό καφέ χαρτί. 30,2x27 εκ. Τό έργο είναι ένα προκαταρκτικό σχέδιο γιά τή χαλκογραφία άπό ένα πίνακα του Ροϋμπενς στό Μουσείο του Λούβρου στό Παρίσι.

**28. ΚΙΜΩΝΑΣ ΚΑ ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ**

Πενάκι καί άραιωμένη σινική μελάνη, μέ τόνους άπό σανγκίνα. Έπιγραφή κάτω δεξιά μέ πένα: P.P. Rubens. 31,2x47,9 εκ. Άπό τόν πίνακα του Ροϋμπενς, στό Μουσείο τής Βιέννης πού χρονολογείται γύρω στά 1620. άλλά μέ άρκετές διαφορές.

**BARTHOLOMAEUS SPRANGER (ή SPRANGERS ή SPRANGERSON)****ΜΠΑΡΤΟΛΟΜΑΙΟΥΣ ΣΠΡΑΝΓΚΕΡ (ή ΣΠΡΑΝΓΚΕΡΣ ή ΣΠΡΑΝΓΚΕΡΣΟΝ).**

Άμβέρσα 1546 - Πράγα 1611.

**29. ΠΟΣΕΙΔΩΝΑΣ ΚΑΙ ΑΜΦΙΤΡΙΤΗ**

Πίσω άπό τίς μορφές θαλάσσιοι ίπποι, ένώ ένας έρωτιδέας πετάει άπό πάνω τους. Πενάκι καί γκριζοκόκκινο άραιωμένο μελάνι, άσπρη γκούας σέ άνοιχτό καφέ χαρτί, 24,5x17,3 εκ. Κάτω δεξιά μέ πένα καί μαύρο μελάνι καί ίσως άπό διαφορετικό χέρι ή έπιγραφή: Bartolomeo Spranger manu propria.

**JAN STRADANUS (VAN DER STRAET, ή GIOVANNI STRADANO ή DELLA STRADA)****ΓΙΑΝ ΣΤΡΑΝΤΑΝΟΥΣ (ΒΑΝ ΝΤΕΡ ΣΤΡΑΑΤ)**

Μπρύζ 1523 - Φλωρεντία 1605. Μέλος τής Συντεχνίας του Άγίου Λουκά τό 1545.

Άργότερα μετανάστευσε στήν Ίταλία.

**30. Ο ΓΟΛΓΟΘΑΣ**

Έ σκηνή εικονίζεται μέσα σ' ένα άναγεννησιακό πλαίσιο, μέ τίς μορφές του Ίεσσαί καί του Άμπακούκ στίς δύο πλευρές του.

Πενάκι καί γκριζοκόκκινο άραιωμένο μελάνι, μέ τόνους άπό άσπρη γκούας. Τό κεντρικό πανώ είναι κολλημένο μέσα στό πλαίσιο. 44,7x32 εκ.

Έπιγραφή κάτω δεξιά: Ioan Strataneis Flander facibat. Μία έπιγραφή στό κάτω μέρος του πλαισίου αναφέρει τό όνομα καί τήν καταγωγή εκείνου πού παράγγειλε τό έργο, καθώς καί τή χρονολογία: Nicolaus Bartholomei de Gallis Civis Florent. pro remedio animae suae et devotionis causa posuit A.D. M.D.LX.VIII.



**DAVID TENIERS ή TENIER II DE JONGE**

NTABINT TENIPΣ (ή TENIP) Β' ο Νεώτερος.

Άμβέρσα 1610 - Βρυξέλλες 1690.

Μέλος της Συντεχνίας του Άγιου Λουκά τό 1633.

**31. ΣΠΟΥΔΕΣ ΓΙΑ ΧΩΡΙΚΟΥΣ**

Άριστερά, σέ πρώτο πλάνο, τρεις γέροι πού κουβεντιάζουν. Πάνω δεξιά ένας χωρικός πού περπατάει πρός τ' άριστερά. Κάτω ένας σκύλος.

Μολύβι. 9,2x15,6 εκ.

Τό έργο είναι ίσως ένα φύλο από σημειωματάριο, στό όποιο ό ζωγράφος σχεδίαζε από τό φυσικό τίς σπουδές για μορφές χωρικών και για σκηνές από τή ζωή τους.

**MARTEN (ή MARTIN ) DE VOS**

MARTEN (ή MARTIN) NTE ΒΟΣ

Άμβέρσα 1532-1603.

Ζωγράφος. Μέλος της Συντεχνίας του Άγιου Λουκά τό 1603.

**32. ΕΥΡΩΠΗ**

Πενάκι και γκριζοκόκκινο άραιωμένο μελάνι. 29,3x19,5 εκ.

**33. ΑΣΙΑ**

Πενάκι και γκριζοκόκκινο άραιωμένο μελάνι. 30x19 εκ.

**34. ΑΜΕΡΙΚΗ**

Πενάκι και γκριζοκόκκινο άραιωμένο μελάνι. 28,5x16,5 εκ.

**35. ΑΦΡΙΚΗ**

Πενάκι και γκριζοκόκκινο άραιωμένο μελάνι. 29,7x19,2 εκ. Οι παραστάσεις αυτές άπεικονίζουν προσωποποιήσεις των τεσσάρων ήπειρων. Μέ τήν εύκαιρία της εισόδου του Έρνέστου της Αυστρίας, γενικού διοικητή των Κάτω Χωρών για λογαριασμό του βασιλιά Φιλίππου Β' της Ισπανίας στήν Άμβέρσα στις 14 Ιουνίου 1594, οι δρόμοι της πόλης διακοσμήθηκαν με άψίδες και «θέατρα» πού φιλοτεχνήθηκαν από τοπικούς καλλιτέχνες. Ό Μάρτεν ντέ Βός άνάλαβε τήν έποπτεία τους και έκανε τά σκίτσα πού έπρόκειτο νά άντιγραφούν σέ φυσικό μέγεθος από τούς συναδέλφους τους. Τά περισσότερα από τά σκίτσα αυτά βρίσκονται στή Συλλογή Χαρακτικών της Άμβέρσας. Η παράσταση των τεσσάρων Ηπειρων στόλιζε τήν Άψίδα των Γενουατών έμπόρων.

**PAUL (ή PAUWEL) DE VOS**

ΠΑΟΥΛ (ή ΠΑΟΥΕΛ) ΝΤΕ ΒΟΣ

Χούλστ γύρω στό 1569 - Άμβέρσα 1678.

Μέλος της Συντεχνίας του Άγιου Λουκά τό 1620.

**36. ΝΕΚΡΗ ΦΥΣΗ: ΚΥΝΗΓΙ, ΛΑΧΑΝΙΚΑ ΚΑΙ ΦΡΟΥΤΑ**

Πενάκι και γκριζοκόκκινο άραιωμένο μελάνι, μπλέ άνοιχτή άκουαρέλα, στό φόντο, 20,4x31,8 εκ.

Τό έργο άποτελεί μέρος μιås σειράς από παρόμοια σχέδια. Οι μελετητές ύποθέτουν πώς ό Πάουλ ντέ Βός φιλοτέχνησε τά σχέδια του από πίνακες του γαμπρού του Φρανσουά Σνένυτερς, μέ σκοπό νά κρατήσει ένα ένθύμιο άπ' αυτούς.

**SEBASTIEN VRANCX (ή FRANKS ή FRANCK ή FRANCX ή FRANCKEN)**

ΣΕΜΠΑΣΤΙΕΝ ΒΡΑΝΞ

Άμβέρσα 1573 ή 1578 - 1647.

Ζωγράφος. Μέλος της Συντεχνία του Άγιου Λουκά τό 1600

**37. ΕΦΙΠΠΟΣ ΣΑΛΠΙΓΚΤΗΣ**

Μαύρη κιμωλία και άραιωμένη σινική μελάνι. 27,2x17,8 εκ. Τό έργο άποδιδόταν για πολύ καιρό στόν Άμπραάμ βάν Ντήπενμπεεκ. (άρ. κατ. 9)

**ΧΑΡΑΚΤΙΚΑ**

**ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΗΣ**

Άπό ένα έργο του Grispin van den Broeck ή Paludanus (Κρισπέν βάν ντέν Μπρούκ ή Παλουντάνους Μαλίν 1524 περ. - 1588/1591)



38. Η ΠΕΡΙΤΟΜΗ

Χαλκογραφία σε πολυτονική μονοχρωμία. Τό φόντο τυπώθηκε σε λαδοπράσινο χρώμα με ένα ξύλο και η σύνθεση προστέθηκε σε όξυγραφία αργότερα. 23,8×23,7 εκ.

Τό έργο αυτό αποτελεί μέρος μιās σειράς από πέντε συνθέσεις πού απεικονίζουν σκηνές από τή ζωή τής Παναγίας και από τήν παιδική ηλικία του Ίησού. Ένα χαρακτηριστικό έργο τής σειράς αυτής φέρει τή χρονολογία 1571 και μερικές περιλαμβάνουν τό μονόγραμμα του ζωγράφου Κρισπέν βάν ντέν Μπρούκ, πού φιλοτέχνησε τά πρότυπά τους.

**ΑΝΩΝΥΜΟΣ**

Άπό ένα έργο του Frans I de Vrient, του έπονομαζόμενου Floris (Φράνς Α' ντέ Βρίντ/-Φλορίς)

Άμβέρσα 1516-1570)

39. ΟΙ ΓΑΜΟΙ ΤΗΣ ΚΑΝΑ

Χαλκογραφία σε πολυτονική μονοχρωμία. Τό φόντο τυπώθηκε σε λαδοπράσινο χρώμα με ένα ξύλο, και η σύνθεση σε όξυγραφία προστέθηκε μετά. 23,6×23,7 εκ.

Ή σκηνή αυτή αποτελεί μέρος ενός συνόλου τεσσάρων, πού εικονίζουν τά τέσσερα συμπόσια του Χριστού και φιλοτεχνήθηκαν με πρότυπα τά σχέδια του Φράνς Φλορίς.

**ΑΝΩΝΥΜΟΣ**

Άπό ένα έργο του Peter Coecke van Alost (Πήτερ Κούκ βάν Άλόστ). Άλόστ 1502-Βρυξέλλες 1550.

Έπι κεφαλής τής Συντεχνίας του Άγίου Λουκά τό 1527.

40. ΑΠΟΨΗ ΤΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ

Ξυλογραφία. 29,5×45 εκ.

41. ΚΑΡΑΒΑΝΙ ΣΤΑ ΒΑΛΚΑΝΙΑ

Ξυλογραφία. 29,5×45 εκ.

Ό Κούκ βάν Άλόστ, κατά τή διάρκεια του ταξιδιού του στην Κωνσταντινούπολη τό 1533 φιλοτέχνησε σχέδια από τά όποια τυπώθηκαν ξυλογραφίες, πού συγκεντρώθηκαν σ' ένα λεύκωμα με τίτλο MOEURS ET FACHON DE FAIRE DE TURCZ (Ήθη και έθιμα των Τούρκων) και εκδόθηκαν από τή χήρα του τό 1553. Τά χαρακτηριστικά έργα εικονίζουν έπτά συνολικά σκηνές, πού έχουν μεγάλη άξία ως ντοκουμέντα, και αποτελούν μέρος μιās ζωφόρου μήκους 4,53 μέτρων.

**PIETER BALTEN (ή PIETER CUSTODIS)**

ΠΗΤΕΡ ΜΠΑΛΤΕΝ (ή ΠΗΤΕΡ ΚΟΥΣΤΟΝΤΙΣ)

Άμβέρσα 1525 - 1598.

Ζωγράφος και χαράκτης ειδικευμένος στις χαλκογραφίες. Μέλος τής Συντεχνίας του Άγίου Λουκά τό 1540.

42. ΠΟΡΤΡΑΙΤΟ ΤΟΥ ΗΓΕΜΟΝΑ ΤΩΝ ΚΑΤΩ ΧΩΡΩΝ ΦΙΛΙΠΟΥ ΤΟΥ ΩΡΑΙΟΥ

Χαλκογραφία δουλεμένη με καλέμι. 20,6×12,1 εκ. Άπό τά σχέδια του Γκιγιώμ Τιμπώ στό Μουσείο Τέυλερς του Χάαρλεμ. Τό έργο αυτό ανήκει σε μιιά σειρά από 36 πίνακες πού αποτελούν τήν εικονογράφηση του βιβλίου του Μισέλ Βοσμээр PRINCIPES HOLLANDIAE ET ZELANDIAE, DOMINI FRISIAE. 1578 (Ίστορική μελέτη για τούς κόμητες τής Όλλανδίας και τής Ζηλανδίας και τούς άρχοντες τής Φριζίας).

**PIERRE BOEL ή BOL**

ΠΙΕΡ ΜΠΟΥΛ ή ΜΠΟΛ.

Άμβέρσα 1622 - Παρίσι 1674.

Ζωγράφος και χαράκτης ειδικευμένος στις όξυγραφίες. Έζησε στην Ίταλία ως τό 1650 περίπου. Μέλος τής Συντεχνίας του Άγίου Λουκά τό 1650.

43. ΕΠΙΘΕΣΗ ΓΕΡΑΚΙΩΝ ΕΝΑΤΙΩΝ ΑΓΡΙΟΧΗΝΩΝ

Χαλκογραφία δουλεμένη με καλέμι. 16,2×23,3 εκ. Άνήκει σε μιιά σειρά από έξη παραστάσεις πουλιών με τίτλο DIVERSI UCELLI A PETRO BOEL



51. Η ΜΝΗΜΕΙΑΚΗ ΑΨΙΔΑ ΤΩΝ ΙΣΠΑΝΩΝ.

Όξυγραφία. 23x43,5 εκ.

Δύο εικονογραφήσεις, που φιλοτεχνήθηκαν από τον Βάν ντέρ Μπόρχτ από σχέδια του ίδιου για το βιβλίο του J. Vochius. HISTORICA NARRATIO PROFECTIONIS ET INAUGURATIONIS SERENISSIMORUM BELGIC PRINCIPUM ALBERTI ET ISABELLAS, ANVERS OFFICINA PLANTINIANA, 1602 που περιγράφει την θριαμβευτική είσοδο των Αρχιδουκών Άλβέρτου και Ίσαβέλας στην Άμβέρσα τό Δεκέμβριο του 1599.

52. ΦΛΑΜΑΝΔΙΚΟ ΠΑΝΗΓΥΡΙ

Όξυγραφία. 29,5x47 εκ.

Χρονολογημένη στο 1559, αλλά η χρονολογία είναι μάλλον πλασματική και προστέθηκε αργότερα. Έκδόθηκε από τον Μπαρτολομαίους ντέ Μόμπερ στην Άμβέρσα.

**CORNELIS BOSCH ή BUS ή SYLVIUS**

ΚΟΡΝΕΛΙΣ ΜΠΟΣ (ή ΣΥΛΒΙΟΥΣ)

ΜΠΟΥΑ ΛΕ ΝΤΟΥΚ 1506/1510 - Γκρόνινγκεν γύρω στο 1564.

Χαράκτης ειδικευμένος στις χαλκογραφίες.

Μετά από μία παραμονή στην Ίταλία, ήλθε στην Άμβέρσα τό 1530. Μέλος της Συντεχνίας του Άγίου Λουκά τό 1540.

53. Ο ΠΟΣΕΙΔΩΝΑΣ ΚΑΙ ΤΑ ΤΕΡΑΤΑ ΤΗΣ ΘΑΛΑΣΣΑΣ

Χαλκογραφία δουλεμένη με καλέμι. 14x33,5 εκ.

Τό έργο φέρει τό μονόγραμμα του χαρακτή και τή χρονολογία 1548.

**BALTHASAR VAN DEN BOS ή BOSCH (ή BOSIUS BELGE ή BALTHASAR SYLVIUS)**

ΜΠΑΛΤΑΖΑΡ ΒΑΝ ΝΤΕΝ ΜΠΟΣ (ή SYLVIUS)

Μπούα λέ Ντούκ 1518 - Άμβέρσα 1580.

Χαράκτης ειδικευμένος στις χαλκογραφίες.

Έργαστηκε στη Ρώμη. Έζησε στην Άμβέρσα από τό 1580 και πέρα.

54. Ο ΚΑΤΑΚΛΥΣΜΟΣ

Χαλκογραφία. 60,5x44,2 εκ.

Άπό ένα πίνακα ή σχέδιο του Φράνς Φλορίς, χρονολογημένο στο 1555.

Φιλοτεχνήθηκε και εκδόθηκε από τον ίδιο τον καλλιτέχνη.

**ABRAHAM DE BRUYN**

ΑΜΠΡΑΑΜ ΝΤΕ ΜΠΡΕΝ

Άμβέρσα γύρω στο 1540 - Κολωνία 1587.

Χαράκτης ειδικευμένος στις χαλκογραφίες και εκδότης χαρακτηριστικών έργων.

55. ΠΟΡΤΡΑΙΤΟ ΤΟΥ ΚΑΡΟΛΟΥ Θ' ΒΑΣΙΛΙΑ ΤΗΣ ΓΑΛΛΙΑΣ

Χαλκογραφία δουλεμένη με καλέμι. 29,8x19,8 εκ.

56. ΠΟΡΤΡΑΙΤΟ ΤΗΣ ΙΣΑΒΕΛΛΑΣ ΤΗΣ ΑΥΣΤΡΙΑΣ ΣΥΖΥΓΟΥ ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΙΑ ΚΑΡΟΛΟΥ Θ' ΤΗΣ ΓΑΛΛΙΑΣ.

Χαλκογραφία δουλεμένη με καλέμι. 29,8x19,8 εκ.

Δύο χαρακτηριστικά έργα από μία σειρά πορτραίτων βασιλέων, βασιλισσών και πριγκίπων που φιλοτεχνήθηκαν από τον Α. ντέ Μπρέν για τον εκδότη Χάνς Λίφρινκ.

**NICOLAES DE BRUYN**

ΝΙΚΟΛΑΣ ΝΤΕ ΜΠΡΕΝ

Άμβέρσα 1565 ή 1571 - Ρόττερνταμ 1656.

Σχεδιαστής και χαράκτης ειδικευμένος στις χαλκογραφίες, γιός του Άμπραάμ. Γύρω στο 1617 μετανάστευσε στο Ρόττερνταμ.

57. ΑΔΑΜ ΚΑΙ ΕΥΑ

Χαρακτικό έργο δουλεμένο με καλέμι. 40x52 εκ.

Φιλοτεχνήθηκε από τό σχέδιο του ίδιου.

Έκδόθηκε από τον Βίσερ στο Άμστερνταμ.



51. Η ΜΝΗΜΕΙΑΚΗ ΑΨΙΔΑ ΤΩΝ ΙΣΠΑΝΩΝ.

Όξυγραφία. 23x43,5 εκ.

Δύο εικονογραφήσεις, που φιλοτεχνήθηκαν από τον Βάν ντέρ Μπόρχτ από σχέδια του ίδιου για το βιβλίο του J. Vochius. HISTORICA NARRATIO PROFECTIONIS ET INAUGURATIONIS SERENISSIMORUM BELGIC PRINCIPUM ALBERTI ET ISABELLAS, ANVERS OFFICINA PLANTINIANA, 1602 που περιγράφει την θριαμβευτική είσοδο των Αρχιδουκών Άλβέρτου και Ίσαβέλας στην Άμβέρσα τό Δεκέμβριο του 1599.

52. ΦΛΑΜΑΝΔΙΚΟ ΠΑΝΗΓΥΡΙ

Όξυγραφία. 29,5x47 εκ.

Χρονολογημένη στο 1559, αλλά η χρονολογία είναι μάλλον πλασματική και προστέθηκε αργότερα. Έκδόθηκε από τον Μπαρτολομαίους ντέ Μόμπερ στην Άμβέρσα.

**CORNELIS BOSCH ή BUS ή SYLVIUS**

ΚΟΡΝΕΛΙΣ ΜΠΟΣ (ή ΣΥΛΒΙΟΥΣ)

ΜΠΟΥΑ ΛΕ ΝΤΟΥΚ 1506/1510 - Γκρόνινγκεν γύρω στο 1564.

Χαράκτης ειδικευμένος στις χαλκογραφίες.

Μετά από μία παραμονή στην Ίταλία, ήλθε στην Άμβέρσα τό 1530. Μέλος της Συντεχνίας του Άγίου Λουκά τό 1540.

53. Ο ΠΟΣΕΙΔΩΝΑΣ ΚΑΙ ΤΑ ΤΕΡΑΤΑ ΤΗΣ ΘΑΛΑΣΣΑΣ

Χαλκογραφία δουλεμένη με καλέμι. 14x33,5 εκ.

Τό έργο φέρει τό μονόγραμμα του χαρακτή και τή χρονολογία 1548.

**BALTHASAR VAN DEN BOS ή BOSCH (ή BOSIUS BELGE ή BALTHASAR SYLVIUS)**

ΜΠΑΛΤΑΖΑΡ ΒΑΝ ΝΤΕΝ ΜΠΟΣ (ή SYLVIUS)

Μπούα λέ Ντούκ 1518 - Άμβέρσα 1580.

Χαράκτης ειδικευμένος στις χαλκογραφίες.

Έργαστηκε στη Ρώμη. Έζησε στην Άμβέρσα από τό 1580 και πέρα.

54. Ο ΚΑΤΑΚΛΥΣΜΟΣ

Χαλκογραφία. 60,5x44,2 εκ.

Άπό ένα πίνακα ή σχέδιο του Φράνς Φλορίς, χρονολογημένο στο 1555.

Φιλοτεχνήθηκε και εκδόθηκε από τον ίδιο τον καλλιτέχνη.

**ABRAHAM DE BRUYN**

ΑΜΠΡΑΑΜ ΝΤΕ ΜΠΡΕΝ

Άμβέρσα γύρω στο 1540 - Κολωνία 1587.

Χαράκτης ειδικευμένος στις χαλκογραφίες και εκδότης χαρακτηριστικών έργων.

55. ΠΟΡΤΡΑΙΤΟ ΤΟΥ ΚΑΡΟΛΟΥ Θ' ΒΑΣΙΛΙΑ ΤΗΣ ΓΑΛΛΙΑΣ

Χαλκογραφία δουλεμένη με καλέμι. 29,8x19,8 εκ.

56. ΠΟΡΤΡΑΙΤΟ ΤΗΣ ΙΣΑΒΕΛΛΑΣ ΤΗΣ ΑΥΣΤΡΙΑΣ ΣΥΖΥΓΟΥ ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΙΑ ΚΑΡΟΛΟΥ Θ' ΤΗΣ ΓΑΛΛΙΑΣ.

Χαλκογραφία δουλεμένη με καλέμι. 29,8x19,8 εκ.

Δύο χαρακτηριστικά έργα από μία σειρά πορτραίτων βασιλέων, βασιλισσών και πριγκίπων που φιλοτεχνήθηκαν από τον Α. ντέ Μπρέν για τον εκδότη Χάνς Λίφρινκ.

**NICOLAES DE BRUYN**

ΝΙΚΟΛΑΣ ΝΤΕ ΜΠΡΕΝ

Άμβέρσα 1565 ή 1571 - Ρόττερνταμ 1656.

Σχεδιαστής και χαράκτης ειδικευμένος στις χαλκογραφίες, γιός του Άμπραάμ. Γύρω στο 1617 μετανάστευσε στο Ρόττερνταμ.

57. ΑΔΑΜ ΚΑΙ ΕΥΑ

Χαρακτικό έργο δουλεμένο με καλέμι. 40x52 εκ.

Φιλοτεχνήθηκε από τό σχέδιο του ίδιου.

Έκδόθηκε από τον Βίσερ στο Άμστερνταμ.



**HERONYMUS COCK**

ΧΕΡΟΝΥΜΟΥΣ ΚΟΚ

Άμβέρσα, γύρω στα 1507-1570.

Ό σημαντικότερος χαρακτήρας και εκδότης χαρακτηριστικών έργων της εποχής του.

58. Σχέδιο της Άμβερσας, 1557  
Χαλκογραφία, δουλεμένη με καλέμι. 36x44,5 εκ.
59. ΤΟΠΙΟ ΑΠΟ ΤΙΣ ΑΛΠΕΙΣ (Ό ύπουλος όρνιθοσκόπος).  
Όξυγραφία και χαλκογραφία δουλεμένη με καλέμι. 28x42,4 εκ. Τό έργο είναι ένας πίνακας από τή Σειρά των «Μεγάλων Τοπίων» από έργα του Πήτερ Μπρέγκελ του Πρεσβύτερου, πού εκδόθηκαν από τόν Χ. Κόκ.
60. Ο ΑΓΙΟΣ ΙΕΡΩΝΥΜΟΣ ΣΤΗΝ ΕΡΗΜΟ  
Όξυγραφία και χαλκογραφία δουλεμένη με καλέμι. 31,2x42,1 εκ. Τό έργο είναι πίνακας τής σειράς των «Μεγάλων Τοπίων» από έργα του Πήτερ Μπρέγκελ του Πρεσβύτερου πού εκδόθηκαν από τόν Χ. Κόκ.
61. ΤΟΠΙΟ ΑΠΟ ΤΙΣ ΑΛΠΕΙΣ  
Όξυγραφία και χάραξη με καλέμι. 32,1x42,5 εκ.  
Τό έργο είναι ένας πίνακας τής σειράς των «Μεγάλων Τοπίων» από έργα του Πιέρ Μπρέγκελ του Πρεσβύτερου, πού εκδόθηκαν από τόν Χ. Κόκ.
62. ΤΟ ΠΑΝΗΓΥΡΙ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΚΟΝΤΑ ΣΤΗΝ ΑΜΒΕΡΣΑ  
Όξυγραφία και χαλκογραφία. 33,3x52,3 εκ.  
Άπό ένα σχέδιο του Πήτερ Μπρέγκελ του Πρεσβύτερου.

**ADRIAN COLLAERT**

ΑΝΤΡΙΑΝ ΚΟΛΛΑΡΤ

Άμβέρσα γύρω στα 1560 - Άμβέρσα 1618.

Χαράκτης ειδικευμένος στις χαλκογραφίες.

Μέλος τής Συντεχνίας του Άγίου Λουκά τό 1580.

Τό 1586 παντρεύτηκε μιά κόρη του Φιλίπ Γκάλ.

63. Η ΑΝΑΚΑΛΥΨΗ ΤΗΣ ΑΜΕΡΙΚΗΣ  
Χαλκογραφία. 20,8x27,8 εκ.
64. Ο ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΣ ΚΟΛΟΜΒΟΣ  
Χαλκογραφία. 19,7x27,8 εκ.  
Τά έργα αυτά αποτελούν δύο από τούς τέσσερεις συνολικά πίνακες με θέμα τήν Άνακάλυψη τής Άμερικής, πού φιλοτεχνήθηκαν από σχέδια του Γιάν Στραντάνους.

**HANS ή JAN COLLAERT DE OUDE**

ΧΑΝΣ ή ΓΙΑΝ ΚΟΛΛΑΡΤ Ο ΠΡΕΣΒΥΤΕΡΟΣ

Έργαστηκε στην Άμβέρσα και πέθανε γύρω στα 1581.

Χαράκτης ειδικευμένος στις χαλκογραφίες γιός του Άντριαν.

65. ΤΟΠΙΟ ΑΠΟ ΤΑ ΠΕΡΙΧΩΡΑ ΤΩΝ ΒΡΥΞΕΛΛΩΝ  
(Σάαρμπεεκ)  
Χαρακτικό έργο δουλεμένο με καλέμι. 13,8x19,8 εκ.
66. ΤΟΠΙΟ ΑΠΟ ΤΑ ΠΕΡΙΧΩΡΑ ΤΩΝ ΒΡΥΞΕΛΛΩΝ  
(Έττερμπεεκ)  
Χαρακτικό έργο δουλεμένο με καλέμι. 13,8x19,8 εκ. Τά έργα αυτά ανήκουν σε μιά σειρά από 24 εικόνες πού δείχνουν τοπία και χωριά στα περίχωρα των Βρυξελλών. Σε μεταγενέστερα αντίτυπα αναφέρεται ότι φιλοτεχνήθηκαν από σχέδια του Χάνς Μπόλ.

**ANTON VAN DYCK**

ΑΝΤΟΝ ΒΑΝ ΝΤΑΪΚ

Άμβέρσα 1599 - Μπλάκφραιαρς (Λονδίνο) 1641

Ζωγράφος και χαράκτης ειδικευμένος στις όξυγραφίες (άρ. κατ. 10).

67. Ο ΖΩΓΡΑΦΟΣ ΓΙΟΟΣΤ ΝΤΕ ΜΟΜΠΕΡ (ΑΜΒΕΡΣΑ 1564-1635)  
Όξυγραφία. 24,5x15,6 εκ.



68. Ο ΖΩΓΡΑΦΟΣ ΠΗΤΕΡ ΜΠΡΕΓΚΕΛ, Ο ΕΠΟΝΟΜΑΖΟΜΕΝΟΣ ΒΕΛΟΥΔΙΝΟΣ (ΒΡΥΞΕΛΛΕΣ 1568 - ΑΜΒΕΡΣΑ 1625)  
Όξυγραφία καί χάραξη μέ καλέμι. 24,5×15,3 εκ. Τρίτο αντίτυπο.
69. Ο ΧΑΡΑΚΤΗΣ ΠΑΟΥΛΟΥΣ ΠΟΝΤΙΟΥΣ (PAULUS PONTIUS, Άμβέρσα 1603-1658)  
Όξυγραφία καί χάραξη μέ καλέμι. 32,2×16,3 εκ.
70. Ο ΖΩΓΡΑΦΟΣ ΑΝΤΑΜ ΒΑΝ ΝΟΟΡΤ (ADAM VAN NOORT) 1562-1641  
Όξυγραφία καί χάραξη μέ καλέμι. 24,5×15,5 εκ. Έκτο αντίτυπο.

**FRANS I DE VRIENDT Ο ΕΠΟΝΟΜΑΖΟΜΕΝΟΣ FLORIS**  
ΦΡΑΝΣ Α΄ ΝΤΕ ΒΡΙΝΤ Ο ΕΠΟΝΟΜΑΖΟΜΕΝΟΣ ΦΛΟΡΙΣ.  
Άμβέρσα 1516-1570.  
Ζωγράφος καί χαράκτης είδικευμένος στίς όξυγραφίες.  
Μέλος τής Συντεχνίας του Άγίου Λουκά τό 1540.

71. Η ΝΙΚΗ  
Όξυγραφία. 31,6×44 εκ.  
Τό έργο φέρει τήν ύπογραφή του χαράκτη καί έκδότη Χερόνουμος Κόκ κάτω άριστερά, καί λίγο πύ κοντά στή μέση τή χρονολογία 1552. Φιλοτεχνήθηκε άπό τόν Φ. Φλορίς άπό μιά σύνθεση του ίδιου.

**JAN FYT**  
ΓΙΑΝ ΦΕΙΤ  
Άμβέρσα 1611-1661.  
Ζωγράφος καί χαράκτης είδικευμένος στίς όξυγραφίες.

72. ΛΑΓΩΝΙΚΑ  
Όξυγραφία. 17,5×21,8 εκ.  
Άνήκει σέ μιά σειρά άπό όκτώ χαρακτικά πού είκονίζουσι σκύλους, ή όποία έκδόθηκε άπό τόν καλλιτέχνη τό 1642.

**CORNELIS GALLE I DE OUDE**  
ΚΟΡΝΕΛΙΣ ΓΚΑΛ Α΄ Ο ΠΡΕΣΒΥΤΕΡΟΣ  
Άμβέρσα, 1576-1650.  
Χαράκτης είδικευμένος στίς χαλκογραφίες, γιός τόν Φίλιπ. Μέλος τής Συντεχνίας του Άγίου Λουκά τό 1610.

73. ΠΟΡΤΡΑΙΤΟ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΗ ΓΙΟΥΣΤΟΥΣ ΛΙΠΣΙΟΥΣ  
(JUSTUS LIPSIUS 1547-1606)  
Χαρακτικό έργο δουλεμένο μέ καλέμι. 28,8×18,5 εκ. Τό έργο άποτελεί είκονογράφηση γιά τά ΑΠΑΝΤΑ του Σενέκα (L.A. SENECAE OPERA, Άμβέρσα, Officina Plantiniana) πού έκδόθηκαν τό 1615 άπό τόν Γιούστους Λιπσιους μέ σχόλια του ίδιου.

**PHILIPP GALLE**  
ΦΙΛΙΠ ΓΚΑΛ  
Χάαρλεμ 1537 - Άμβέρσα 1612.  
Χαράκτης είδικευμένος στίς χαλκογραφίες καί έκδότης χαρακτικών έργων. Μέλος τής Συντεχνίας του Άγίου Λουκά τό 1570.

74. Ο ΑΛΧΗΜΙΣΤΗΣ  
Χαλκογραφία. 32,5×44 εκ.  
Άπό ένα σχέδιο του Πήτερ Μπρέγκελ του Πρεσβύτερου πού έκδόθηκε άπό τόν Χερόνουμος Κόκ. (άρ. κατ. 58-62)

75. Η ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΙΑ  
Χαρακτικό έργο δουλεμένο μέ καλέμι. 22,2×28,8 εκ.  
Άπό ένα σχέδιο του Πήτερ Μπρέγκελ του Πρεσβύτερου. Έκδόθηκε άπό τόν Χερόνουμος Κόκ τό 1559.

76. Ο ΛΟΤ ΚΑΙ ΟΙ ΚΟΡΕΣ ΤΟΥ  
Χαρακτικό έργο δουλεμένο μέ καλέμι. 27×39,2 εκ. Άπό ένα σχέδιο ή πίνακα του Φράνς Φλορίς. Έκδόθηκε άπό τόν Χερόνουμος Κόκ τό 1558.



**THEODOR GALLE**

ΤΕΟΝΤΟΡ ΓΚΑΛ

Άμβερσα γύρω στα 1571-1633.

Χαράκτης καί έκδότης χαρακτικῶν ἔργων, γιός τοῦ Φιλίπ. Μέλος τῆς Συντεχνίας τοῦ Ἁγίου Λουκά τό 1596.

## 77. ΤΟ ΚΥΝΗΓΙ ΤΩΝ ΛΑΓΩΝ

Χαρακτικό ἔργο δουλεμένο μέ καλέμι. 28x26,2 ἐκ.

Τό ἔργο φέρει τόν ἀριθμό 38 σ' ἕνα λεύκωμα ἀφιερωμένο στό κυνήγι καί τό ψάρεμα, πού ἀποτελεῖται ἀπό 104 συνολικά πίνακες, πού χαραχτήκαν ἀπό τόν Τεοντόρ Γκάλ, τόν Χάνς Κολλάρτ, (ἀρ. κατ. 65,66) καί ἄλλους, καί ἐκδόθηκε ἀπό τόν Φιλίπ Γκάλ (ἀρ. κατ. 74-76). Τό λεύκωμα ξαναεκδόθηκε ἀργότερα ἀπό τόν Γιάν Γκάλ, γιό τοῦ Τεοντόρ, πού παρόλο πού ἦταν μόνο ὁ ἐκδότης, πρόσθεσε τ' ὄνομά του σ' ὄλους τούς πίνακες.

**JACOBUS HARREWIJN**

ΓΙΑΚΟΜΠΟΥΣ ΧΑΡΡΟΥΕΝΝ

Άμστερνταμ γύρω στα 1660- Χάγη 1732-40.

Χαράκτης εἰδικευμένος στίς χαλκογραφίες.

Μέλος τῆς Συντεχνίας τοῦ Ἁγίου Λουκά τό 1688. Τό 1695 βρισκόταν στίς Βρυξέλλες καί τό 1727 στή Χάγη.

## 78. ΤΟ ΣΠΙΤΙ ΤΟΥ ΡΟΥΜΠΕΝΣ ΣΤΗΝ ΑΜΒΕΡΣΑ: ΑΠΟΨΗ ΤΟΥ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟΥ ΚΑΙ ΤΗΣ ΣΤΟΑΣ

Χαρακτικό ἔργο δουλεμένο μέ καλέμι. 35,5x29,3 ἐκ.

Μέ χρονολογία 1684.

## 79. ΤΟ ΣΠΙΤΙ ΤΟΥ ΡΟΥΜΠΕΝΣ ΣΤΗΝ ΑΜΒΕΡΣΑ: ΑΠΟΨΗ ΤΟΥ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟΥ ΑΠΟ ΤΟΝ ΚΗΠΟ ΚΑΙ ΛΕΠΤΟΜΕΡΕΙΕΣ ΤΟΥ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ.

Χαρακτικό ἔργο δουλεμένο μέ καλέμι. 33,3x42,8 ἐκ.

Μέ χρονολογία 1692.

Τό 1684 τό σπίτι τῷ Ροῦμπενς ἔγινε ἰδιοκτησία τοῦ κληρικοῦ Χιλλεγουέρβε.

**PIETER VAN DER HEYDEN (ἢ PETRUS A MERICA)**

ΠΗΤΕΡ ΒΑΝ ΝΤΕΡ ΧΕΪΝΤΕΝ (ἢ ΠΕΤΡΟΥΣ Α ΜΕΡΙΚΑ)

Άμβερσα γύρω στα 1530 - Άμβερσα 1576.

Χαράκτης εἰδικευμένος στίς χαλκογραφίες.

Μέλος τῆς Συντεχνίας τοῦ Ἁγίου Λουκά τό 1557.

## 80. Ο ΚΑΘΕΝΑΣ ΕΧΕΙ ΑΥΤΟ ΠΟΥ ΤΟΥ ΑΞΙΖΕΙ

Χαλκογραφία. 22,7x29,3 ἐκ.

Σατυρικό χαρακτικό ἀπό ἕνα σχέδιο τοῦ Πήτερ Μπρέγκελ τοῦ Πρεσβύτερου πού ἐκδόθηκε ἀπό τόν Χερόνυμους Κόκ. (ἀρ. κατ. 58-62)

## 81. ΤΟ ΜΕΓΑΛΟ ΨΑΡΙ ΤΡΩΕΙ ΤΟ ΜΙΚΡΟ

Χαλκογραφία. 22,5x29 ἐκ.

Σατυρικό χαρακτικό ἀπό ἕνα ἔργο τοῦ Πήτερ Μπρέγκελ τοῦ Πρεσβύτερου πού ἐκδόθηκε ἀπό τόν Χερόνυμους Κόκ τό 1557.

## 82. Ο ΠΟΛΕΜΟΣ ΑΝΑΜΕΣΑ ΣΤΟΥΣ ΚΟΥΜΠΑΡΑΔΕΣ ΚΑΙ ΤΑ ΜΠΑΟΥΛΑ

Χαρακτικό ἔργο μέ καλέμι. 23,6x30,3 ἐκ.

Σατυρικό χαρακτικό ἀπό σχέδιο τοῦ Πήτερ Μπρέγκελ τοῦ Πρεσβύτερου, πού ἐκδόθηκε ἀπό τόν Χερόνυμους Κόκ.

## 83. Η ΦΙΛΑΡΓΥΡΙΑ

Χαρακτικό ἔργο δουλεμένο μέ καλέμι, 22,4x24,3 ἐκ.

Χαρακτικό ἀπό ἕνα σχέδιο τοῦ Πήτερ Μπρέγκελ τοῦ Πρεσβύτερου, πού ἐκδόθηκε ἀπό τόν Χερόνυμους Κόκ τό 1558.

**GEORG HOEFNAGEL (ἢ HUFNAGEL ἢ HOEFNAGELS)**

ΓΚΕΟΡΓΚ ΧΟΥΦΝΑΓΚΕΛ

Άμβερσα 1542 - Βιέννη 1600.

Ζωγράφος μικρογραφιῶν, σχεδιαστής καί κατά καιρούς χαράκτης εἰδικευμένος στίς ὄξυγραφίες.



84. ΟΙ ΔΙΑΣΚΕΔΑΣΕΙΣ ΣΤΟ ΠΑΓΩΜΕΝΟ ΕΣΚΩ ΜΠΡΟΣΤΑ ΣΤΟΝ ΟΡΜΟ ΤΗΣ ΑΜΒΕΡΣΑΣ, 1563

Όξυγραφία. 33,5×48,5 εκ.

**WENZEL (ή WENCESLAUS VON PRACHNA) HOLLAR**  
ΓΟΥΕΝΤΣΕΛ ΧΟΛΛΑΡ (ή ΒΕΝΤΣΕΣΛΑΟΥΣ ΦΟΝ ΠΡΑΧΝΑ)

Πράγα 1607 - Λονδίνο 1677.

Χαράκτης ειδικευμένος στις όξυγραφίες.

Μετά από διαμονές στη Γερμανία και τό Λονδίνο, έμεινε γιά μερικά χρόνια στην Άμβέρσα. (Μέλος τής Συντεχνίας του Άγίου Λουκά τό 1644) πριν ξαναφύγει γιά τήν Άγγλία.

85. Η ΔΙΑΚΗΡΥΞΗ ΤΗΣ ΕΙΡΗΝΗΣ ΤΟΥ ΜΥΝΣΤΕΡ ΣΤΗ ΜΕΓΑΛΗ ΠΛΑΤΕΙΑ ΤΗΣ ΑΜΒΕΡΣΑΣ, ΣΤΙΣ 5 ΙΟΥΝΙΟΥ 1648

Όξυγραφία. 22×33,8 εκ.

Έκδόθηκε από τό Φ. Βάν Γουέινγκαρντ.

86. Ο ΚΑΘΕΔΡΙΚΟΣ ΝΑΟΣ ΤΗΣ ΑΜΒΕΡΣΑΣ

Όξυγραφία. 48×33,5 εκ.

Έκδόθηκε από τό Ζίλλις Χέντριξ τό 1649.

**FRANZ HUYS**

ΦΡΑΝΤΣ ΧΕΪΣ

Άμβέρσα 1522-1562.

Μέλος τής Συντεχνίας του Άγίου Λουκά τό 1562.

87. ΧΕΙΜΕΡΙΝΕΣ ΔΙΑΣΚΕΔΑΣΕΙΣ ΚΟΝΤΑ ΣΤΗΝ ΠΟΡΤΑ ΤΟΥ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΑ ΣΤΗΝ ΑΜΒΕΡΣΑ

Χαρακτικό έργο δουλεμένο μέ καλέμι. 23,3×29,7 εκ.

Άπό ένα σχέδιο του Πήτερ Μπρέγκελ του Πρεσβύτερου (1558) πού έκδόθηκε από τόν Χερόνυμους Κόκ (άρ. κατ. 58-62).

88. ΕΜΠΟΡΙΚΟ ΠΛΟΙΟ

Χαρακτικό έργο δουλεμένο μέ καλέμι. 24,2×19,2 εκ.

Άνήκει σέ μιά σειρά από 12 χαρακτικά έργα, πού δείχνουν πλοία τυπωμένα από σχέδια του Πήτερ Μπρέγκελ του Πρεσβύτερου, πού έκδόθηκαν από τόν Χερόνυμους Κόκ ανάμεσα στό 1561 και τό 1564.

89. ΓΑΛΕΡΕΣ ΚΑΙ ΙΣΤΙΟΦΟΡΟ

Χαρακτικό έργο δουλεμένο μέ καλέμι. 22,2×28,6 εκ.

Άνήκει στην ίδια σειρά μέ τό έργο άρ. 91.

90. Ο ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΗΣ ΤΩΝ ΛΑΟΥΤΩΝ

Χαρακτικό έργο δουλεμένο μέ καλέμι. 28×42,6 εκ.

Άπό ένα ζωγραφικό πίνακα του Κορνέλις Μετσέις (άρ. κατ. 96,97)

91. Ο ΧΟΡΟΣ ΜΕ ΤΟ ΑΥΓΟ

Χαρακτικό έργο δουλεμένο μέ καλέμι, 22,7×31,5 εκ.

Χαράχτηκε και έκδόθηκε από τό Φ. Χέυς τό 1558.

**CHRISTOFFEL ή CHRISTOPHE JEGHER (ή JEGHERS ή JEGERS)**

ΚΡΙΣΤΟΦΦΕΛ ή ΚΡΙΣΤΟΦ ΓΕΓΕΡ

Άμβέρσα 1596-1652.

Μέλος τής Συντεχνίας του Άγίου Λουκά τό 1627.

Ό μόνος ξυλογράφος τής Σχολής του Ροϋμπενς κι ένας από τούς μεγαλύτερους ξυλογράφους του 17ου αιώνα.

92. Ο ΗΡΑΚΛΗΣ ΣΚΟΤΩΝΕΙ ΤΗ ΛΕΡΝΑΙΑ ΥΔΡΑ

Ξυλογραφία. 61×35,6 εκ.

Άπό τόν πίνακα του Ροϋμπενς πού προοριζόταν γιά τήν Όροφή τής Αίθουσας Συμποίων στό Γουάιπχολ του Λονδίνου.

93. ΜΕΘΥΣΜΕΝΟΣ ΣΙΛΗΝΟΣ

Ξυλογραφία. 46,3×34,9 εκ.

Άπό ένα σχέδιο του Ροϋμπενς στό Μουσείο του Λούβρου στό Παρίσι.



101. ΠΟΡΤΡΑΙΤΟ ΤΗΣ ΙΣΑΒΕΛΛΑΣ, ΣΥΖΥΓΟΥ ΤΟΥ ΑΡΧΙΔΟΥΚΑ ΑΛΒΕΡΤΟΥ  
Χαρακτικό έργο δουλεμένο με καλέμι. 41x28,2 εκ.  
'Από τόν πίνακα του Ροϋμπενς στό Μουσείο 'Ιστορίας τής Τέχνης τής Βιέννης πού φέ-  
ρει τή χρονολογία 1615.

**SILVESTRE VAN PARIJS ή PARYS**

ΣΙΛΒΕΣΤΡ ΒΑΝ ΠΑΡΕΪΣ

Χαράκτης είδικευμένος στίς ξυλογραφίες καί έκδότης χαρακτικῶν έργων. Μέλος τής  
Συντεχνίας του 'Αγίου Λουκά τό 1528 'Εργαζόταν ακόμα τό 1571.

102. Ο ΜΠΕΗΣ ΤΗΣ ΤΥΝΙΔΑΣ, 1535  
Ξυλογραφία χρωματισμένη με rochoir. 39x29,7 εκ.

**CRISPYN ή CRISPIN VAN DE PASSE I ή II**

ΚΡΙΣΠΕΝ ΒΑΝ ΝΤΕ ΠΑΣΣΕ Α ή Β

A: 'Αρνεμούιντεν 1564-Ουτρέχτη 1637.

Χαράκτης είδικευμένος στίς χαλκογραφίες. Μέλος τής Συντεχνίας του 'Αγίου Λουκά  
τό 1585.

B: Κολωνία 1593-94 ή 1597-98 - 'Αμστερνταμ γύρω στά 1667 ή μετά τό 1670. Γιός  
του προηγούμενου. Χαράκτης είδικευμένος στίς χαλκογραφίες. Είναι δύσκολο νά ξε-  
χωρίσει κανείς τή δουλειά του πατέρα από εκείνη του γιού.

103. ΟΙ ΜΩΡΕΣ ΠΑΡΘΕΝΕΣ  
Χαρακτικό έργο δουλεμένο με καλέμι. 22,5x17,8 εκ. 'Από ένα σχέδιο ή πίνακα του  
Μάρτεν ντέ Βός (άρ. κατ. 32-35). Χαράχτηκε καί έκδόθηκε από τόν Κ. βάν ντέ Πάσσε.

104. ΤΟ ΚΑΛΟΚΑΙΡΙ  
Χαρακτικό έργο δουλεμένο με καλέμι. 18x24,2 εκ. 'Ανήκει στή σειρά τῶν τεσσάρων  
εποχῶν, από σχέδια ή πίνακες του Μάρτεν ντέ Βός, πού χαράχτηκαν καί έκδόθηκαν  
από τόν Κ. βάν ντέ Πάσσε.

105. ΤΟ ΦΘΙΝΟΠΩΡΟ  
Χαρακτικό έργο δουλεμένο με καλέμι. 18x21,2 εκ. 'Ανήκει στήν ίδια σειρά με τό  
προηγούμενο (άρ. κατ. 104).

106. Ο ΧΕΙΜΩΝΑΣ  
Χαρακτικό έργο δουλεμένο με καλέμι. 18x21,2 εκ.  
'Ανήκει στήν ίδια σειρά με τό προηγούμενο (άρ. κατ. 105)

**PAULUS PONTIUS (ή PAUL PONCE ή PAUL DU PONT)**

ΠΑΟΥΛΟΥΣ ΠΟΝΤΙΟΥΣ

'Αμβέρσα 1603 - 1658.

Χαράκτης είδικευμένος στίς χαλκογραφίες. Μέλος τής Συντεχνίας του 'Αγίου Λουκά  
τό 1626.

107. ΠΟΡΤΡΑΙΤΟ ΤΟΥ ΦΙΛΙΠΠΟΥ Δ', ΒΑΣΙΛΙΑ ΤΗΣ ΙΣΠΑΝΙΑΣ  
Χαρακτικό έργο δουλεμένο με καλέμι. 45,3x33,8 εκ. Μέ χρονολογία 1632. 'Από ένα  
πίνακα του Ροϋμπενς. 'Ο πρωτότυπος πίνακας χάθηκε, αλλά αντίγραφα του εργαστη-  
ρίου βρίσκονται στήν Πινακοθήκη του Μονάχου καί στό 'Ερμιτάζ του Λένινγκραντ.

108. ΠΟΡΤΡΑΙΤΟ ΤΟΥ ΙΝΦΑΝΤΗ ΚΑΡΔΙΝΑΛΙΟΥ ΦΕΡΔΙΝΑΝΔΟΥ, ΓΕΝΙΚΟΥ ΚΥΒΕΡ-  
ΝΗΤΗ ΤΩΝ ΙΣΠΑΝΙΚΩΝ ΚΑΤΩ ΧΩΡΩΝ, ΠΟΥ ΕΙΚΟΝΙΖΕΤΑΙ ΕΦΙΠΠΟΣ.  
Χαρακτικό έργο δουλεμένο με καλέμι. 47,2x32 εκ. 'Η είκονογράφηση αυτή έγινε από  
ένα πίνακα του Ροϋμπενς πού βρίσκεται στό Μουσείο Πράντο τής Μαδρίτης, καί  
προοριζόταν γιά τήν POMPA INTROITUS FERDINANDI, δηλαδή τήν είκονογραφη-  
μένη διήγηση τής επίσημης είσόδου του 'Ινφάντη-Καρδινάλιου στήν 'Αμβέρσα τό  
1635. Τό ίδιο τό βιβλίο έκδόθηκε στήν 'Αμβέρσα τό 1642.

**ERASMUS QUELLIN**

ΕΡΑΣΜΟΥΣ ΚΟΥΕΛΛΕΝ

Ζωγράφος καί χαράκτης είδικευμένος στίς όξυγραφίες.

'Αμβέρσα 1607-1679.

Μέλος τής Συντεχνίας του 'Αγίου Λουκά τό 1633-34.



109. ΜΙΚΡΟΙ ΣΑΤΥΡΟΙ ΚΑΙ ΒΑΚΧΕΣ ΠΟΥ ΠΑΙΖΟΥΝ  
Όξυγραφία. 23,5×29,3 εκ.

**PETER-PAUL RUBENS**

ΠΗΤΕΡ-ΠΑΟΥΛ ΡΟΥΜΠΕΝΣ

Ζωγράφος. Ζίγκεν 1577 - Άμβέρσα 1640 (άρ. κατ. 20,21).

110. Η ΓΡΙΑ ΚΑΙ ΤΟ ΑΓΟΡΙ ΜΕ ΤΟ ΚΕΡΙ

Όξυγραφία, ρετουσαρισμένη με καλέμι. 24,6×19,9 εκ.

Μιά από τις σπάνιες όξυγραφίες που αποδίδονται στον Ρούμπενς, αν και είναι βέβαιο πως τό ρετουσάρισμα με τό καλέμι έγινε από τόν Πήτερ Ζάουτμαν (άρ. κατ. 27,28, 115-117). Ό πρωτότυπος πίνακας του Ρούμπενς βρίσκεται στό Ντάνκομπ Πάρκ τής Άγγλίας.

**AEGIDIUS, (ή EGIDIUS ή GILLIS) SADELER II**

ΑΙΖΙΝΤΙΟΥΣ ή ΖΙΛΛΙΣ ΣΑΝΤΕΛΕΡ Β΄

Χαράκτης ειδικευμένος στίς χαλκογραφίες, άδελφός του Γιάν και του Ραφαέλ. (άρ. κατ. 112-114). Άμβέρσα γύρω στά 1560 ή 1570-Πράγα 1629. Μέλος τής Συντεχνίας του Άγίου Λουκά τό 1580. Ίσως εγκαταστάθηκε στήν Πράγα από τό 1597.

111. ΠΟΡΤΡΑΙΤΟ ΤΟΥ ΧΙΕΡΟΝΥΜΟΥΣ ΜΑΚΟΦΣΚΥ ΤΟ 1603, ΣΤΗΝ ΗΛΙΚΙΑ ΤΩΝ 38 ΕΤΩΝ

Χαρακτικό έργο δουλεμένο με καλέμι. 19,6×13 εκ. Άντίτυπο σε μεταξοτυπία. Φιλοτεχνήθηκε στήν Πράγα.

**JAN SADELER**

ΓΙΑΝ ΣΑΝΤΕΛΕΡ

Χαράκτης ειδικευμένος στίς χαλκογραφίες. Βρυξέλλες 1550- Βενετία 1601.

Μέλος τής Συντεχνίας του Άγίου Λουκά τό 1572. Άργότερα πήγε στή Γερμανία και έπειτα, από τό 1593, στή Βενετία.

112. ΑΔΑΜ ΚΑΙ ΕΥΑ

Χαρακτικό έργο δουλεμένο με καλέμι 21,2×16,6 εκ. Άπό ένα σχέδιο ή πίνακα του Μάρτεν ντέ Βός (άρ. κατ. 32-35) Ό Γιάν Σάντελερ φιλοτέχνησε και δημοσίευσε τό χαρακτικό έργο.

113. Ο ΒΑΣΙΛΙΑΣ ΔΑΒΙΔ ΠΑΙΖΕΙ ΤΗΝ ΑΡΠΑ

Χαρακτικό έργο δουλεμένο με καλέμι. 36×45,5 εκ.

Άπό ένα σχέδιο του Γιόντοκουσ ντέ Γουίνγκε (Jodocus de Winghe). Τό μοτέτο που είκονίζεται στό αναλόγιο φέρει τήν ύπογραφή του Άντρέ Πεβερνάζ, συνθέτη στήν Άμβέρσα. Ό Γιάν Σάντελερ φιλοτέχνησε και εξέδωσε τό χαρακτικό έργο στή Φρανκφούρτη.

**RAPHAEL SADELER I**

ΡΑΦΑΕΛ ΣΑΝΤΕΛΕΡ Α΄

Χαράκτης ειδικευμένος στίς χαλκογραφίες. Άμβέρσα 1560 ή 1561 - Βενετία γύρω στά 1628, (ή Μόναχο γύρω στά 1632).

Μέλος τής Συντεχνίας του Άγίου Λουκά τό 1582. Συνεργάστηκε με τόν άδελφό του Γιάν (άρ. κατ. 112, 113) στό Μόναχο και τή Βενετία.

114. ΜΕΛΑΓΧΟΛΙΑ

Χαρακτικό έργο δουλεμένο με καλέμι. 18,5×24,9 εκ.

Άπό ένα σχέδιο ή έναν πίνακα του Μάρτεν ντέ Βός.

**PIETER CLAESZ SOUTMAN**

ΠΗΤΕΡ ΚΛΑΣ ΖΑΟΥΤΜΑΝ

ζωγράφος και χαράκτης ειδικευμένος στίς όξυγραφίες (άρ. κατ. 27, 28). Χάαρλεμ 1580-1657.

115. ΜΕΘΥΣΜΕΝΟΣ ΣΙΛΗΝΟΣ

Χαρακτικό έργο δουλεμένο με καλέμι. 44,3×48,5 εκ. Με χρονολογία 1642. Άπό έναν πίνακα του Ρούμπενς στό Μουσείο τής Κάσσελ.



116. ΤΟ ΚΥΝΗΓΙ ΤΩΝ ΛΥΚΩΝ

Χαρακτικό έργο δουλεμένο με καλέμι. 45×61 εκ.  
Άπό τόν πίνακα του Ροϋμπενς στό Μητροπολιτικό Μουσείο τής Νέας Υόρκης.

117. ΤΟ ΚΥΝΗΓΙ ΤΩΝ ΙΠΠΟΠΟΤΑΜΩΝ

Χαρακτικό έργο δουλεμένο με καλέμι. 47×63,8 εκ.  
Άπό τόν πίνακα του Ροϋμπενς στό Μουσείο του Άουγκσμπουργκ.

**JAN SWART ή SCHWARTZ (ή GIOVANNI DE FRISIA ή DE GRONINGIA)  
ΓΙΑΝ ΖΟΥΑΡΤ ή ΣΒΑΡΤΣ**

Χαράκτης είδικευμένος στίς ξυλογραφίες. Γεννήθηκε στό Γκρόνινγκεν γύρω στά 1495 ή 1500. Άσως έγκαταστάθηκε στήν Άμβέρσα άπό τό 1523, καί πέθανε εκεί μετά τό 1553 (;1560).

118. ΤΟ ΚΗΡΥΓΜΑ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ ΣΤΗΝ ΟΧΘΗ ΤΗΣ ΘΑΛΑΣΣΑΣ

Ξυλογραφία. 23,7×36,2 εκ.

**DAVID TENIERS ή TENIER DE JONGE  
ΝΤΑΒΙΝΤ ΤΕΝΙΡΣ Ο ΝΕΩΤΕΡΟΣ**

Ζωγράφος καί χαράκτης είδικευμένος στί όξυγραφίες (άρ. κατ. 31). Άμβέρσα 1610 - Βρυξέλλες 1690.

119. ΓΙΟΡΤΗ ΣΤΟ ΧΩΡΙΟ

Όξυγραφία. 19×23 εκ.

**LUCAS VAN UDEN**

**ΛΟΥΚΑΣ ΒΑΝ ΟΥΝΤΕΝ**

Ζωγράφος καί χαράκτης είδικευμένος στίς όξυγραφίες. Άμβέρσα 1595 - 1672/73. Μέλος τής Συντεχνίας του Άγίου Λουκά τό 1627.

120. ΤΟΠΙΟ ΜΕ ΚΑΤΑΙΓΙΔΑ ΣΤΟ ΒΑΘΟΣ

Όξυγραφία. 8,7×21,2 εκ.

Κάτω άριστερά, τά μονογράμματα, του χαράκτη Λ. βάν Ούντεν καί του έκδότη Φράνς βάν ντέν Βέινγκάρντε.

**DIRK JACOBUS VELLERT (ή FELAERT ή VELAERT)**

**ΝΤΙΡΚ ΓΙΑΚΟΜΠΟΥΣ ΒΕΛΛΕΡΤ**

Ζωγράφος πού άσχολήθηκε καί με τή ζωγραφική πάνω σέ γυαλί καί χαράκτης. Μέλος τής Συντεχνίας του Άγίου Λουκά τό 1511. Έργάστηκε στήν Άμβέρσα άνάμεσα στά 1511/1544.

121. Ο ΑΓΙΟΣ ΛΟΥΚΑΣ ΖΩΓΡΑΦΙΖΕΙ ΤΗΝ ΠΑΝΑΓΙΑ

Χαρακτικό έργο δουλεμένο με καλέμι. 16,9×12 εκ.

Μέ τό μονόγραμμα του χαράκτη καί τή χρονολογία 1526.

**LUCAS EMIL VORSTERMAN ή VOSTERMAN**

**ΛΟΥΚΑΣ ΕΜΙΛ ΒΟΡΣΤΕΡΜΑΝ**

χαράκτης είδικευμένος στίς χαλκογραφίες. Μπόμμελ (Gueldre) 1595 - Άμβέρσα 1675.

Μέλος τής Συντεχνίας του Άγίου Λουκά τό 1618.

122. Η ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΙΓΥΠΤΟ

Χαρακτικό έργο δουλεμένο με καλέμι. 41,6×31,4 εκ.

Μέ χρονολογία 1620. Άπό τόν πίνακα του Ροϋμπενς πού βρίσκεται τώρα στό Γουών-ταγουερθ Άτενέουμ, Χάρτφορντ, Κορνέκτικατ τών Ήνωμένων Πολιτειών.

123. Η ΣΟΥΖΑΝΝΑ ΚΑΙ ΟΙ ΓΕΡΟΙ

Χαρακτικό έργο δουλεμένο με καλέμι. 39×27,9 εκ.

Άπό μία άγνωστη σύνθεση του Ροϋμπενς. Δεύτερο αντίτυπο (στό πρώτο αναφέρεται ή χρονολογία 1620, πού έχει σβηστεί στό δεύτερο αντίτυπο).

124. ΠΟΡΤΡΑΙΤΟ ΤΟΥ ΝΙΚΟΛΑ ΡΟΚΟΞ (NICOLAS ROCKOX),

**ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΗ ΚΑΙ ΑΡΧΟΝΤΑ: ΑΜΒΕΡΣΑ 1560-1640.**

Χαρακτικό έργο δουλεμένο με καλέμι. 29,8×26,3 εκ.



Άπό έναν πίνακα του Α. βάν Ντάικ (Anton van Dyck) μέ χρονολογία 1625, πού βρίσκεται σήμερα στό Μουσείο Τέχνης τής Βαλτιμόρης. Πρώτο αντίτυπο.

125. ΠΟΡΤΡΑΙΤΟ ΤΟΥ ΑΜΠΡΟΥΑΖ ΣΠΙΝΟΛΑ (ΙΣΠΑΝΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΟΥ: 1569-1630)  
Χαρακτικό έργο δουλεμένο μέ καλέμι. 25,5x17,7 εκ.  
Άπό έναν πίνακα του Α. βάν Ντάικ πού βρίσκεται στή Βιβλιοθήκη Πίρπορντ Μόργκαν τής Νέας Υόρκης.

**ANTHONIE WIERIX (ή WIERX ή WIERCZ ή WIRICX)**

ΑΝΤΟΝΙ ΓΟΥΙΡΙΞ

Χαράκτης ειδικευμένος στίς χαλκογραφίες. Άμβέρσα γύρω στά 1552 -;1624. Άδελφός του Γιόχαν και του Χιερόνυμου (άρ. κατ. 130-135). Μέλος τής Συντεχνίας του Άγίου Λουκά τό 1590.

126. Ο ΑΓΙΟΣ ΜΑΡΤΙΝΟΣ ΜΟΙΡΑΖΕΤΑΙ ΤΟ ΙΜΑΤΙΟ ΤΟΥ  
Χαρακτικό έργο δουλεμένο μέ καλέμι. 27,9 x 18,7 εκ. Άπό ένα σχέδιο ή πίνακα του Μάρτεν ντέ Βός. Έκδόθηκε από τον Ζάν Μπατίστ Βρίντς τό 1585.
127. Ο ΚΑΪΝ ΣΚΟΤΩΝΕΙ ΤΟΝ ΑΒΕΛ  
Χαρακτικό έργο δουλεμένο μέ καλέμι. 27,7 x 20 εκ. Τό έργο χαράχτηκε από ένα σχέδιο του καλλιτέχνη και εκδόθηκε από τον ίδιο.
128. Ο ΚΟΣΜΟΣ ΑΝΑΠΟΔΟΓΥΡΙΣΜΕΝΟΣ  
Χαρακτικό έργο δουλεμένο μέ καλέμι. 20,5 x 31,7 εκ. Σατυρικό χαρακτικό πού αναφέρεται στίς ταραχές στίς Κάτω Χώρες, από ένα σχέδιο ή πίνακα του Μάρτεν βάν Κλέεφ.
129. Η ΑΓΙΑ ΜΑΓΔΑΛΗΝΗ  
Χαρακτικό έργο δουλεμένο μέ καλέμι. 28 x 21,1 εκ. Άπό ένα σχέδιο ή πίνακα του Ζάκ ντέ Μπάκερ. Τό έργο χαράχτηκε και εκδόθηκε από τον Α. Γουίριξ.

**JOHAN WIERIX**

ΓΙΟΧΑΝ ΓΟΥΙΡΙΞ

Χαράκτης ειδικευμένος στίς χαλκογραφίες. Άμβέρσα γύρω στά 1549 - μετά τό 1615. Μέλος τής Συντεχνίας του Άγίου Λουκά τό 1572.

130. Η ΑΝΑΛΗΨΗ ΤΟΥ ΠΡΟΦΗΤΗ ΗΛΙΑ ΣΤΟΥΣ ΟΥΡΑΝΟΥΣ  
Χαρακτικό έργο δουλεμένο μέ καλέμι. 25 x 20,2 εκ.  
Άπό ένα σχέδιο ή πίνακα του Μάρτεν ντέ Βός (άρ. κατ. 32-35).
131. Η ΔΕΥΤΕΡΑ ΠΑΡΟΥΣΙΑ  
Χαρακτικό έργο δουλεμένο μέ καλέμι. 31,2 x 23 εκ.  
Άντίγραφο των τοιχογραφιών του Μιχαήλ Άγγέλου στήν Καπέλα Σιστίνα. Ό Γουίριξ άντέγραψε ίσως τό χαρακτικό έργο από τον Μάρτιν Ρότα τό 1559.
132. Η ΑΓΙΑ ΜΑΓΔΑΛΗΝΗ  
Χαρακτικό έργο δουλεμένο μέ καλέμι. 22,2 x 17,8 εκ. Άπό ένα σχέδιο ή πίνακα του Μάρτεν ντέ Βός.

**HIERONYMUS WIERICX**

ΧΙΕΡΟΝΥΜΟΥΣ ΓΟΥΙΡΙΞ

Χαράκτης ειδικευμένος στίς χαλκογραφίες. Άμβέρσα γύρω στά 1553 - 1619. Μέλος τής Συντεχνίας του Άγίου Λουκά τό 1572.

133. Ο ΑΝΘΡΩΠΟΣ ΠΟΥ ΓΕΝΝΗΘΗΚΕ ΓΙΑ ΝΑ ΜΟΧΘΕΙ  
Χαρακτικό έργο δουλεμένο μέ καλέμι. 22,8 x 33 εκ.  
Μέ χρονολογία 1579. Χαράχτηκε από τον καλλιτέχνη από ένα σχέδιο του ίδιου.
134. ΑΛΛΗΓΟΡΙΑ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΙΡΗΝΗ  
Χαρακτικό έργο δουλεμένο μέ καλέμι. 33,2 x 43,4 εκ. Άπό ένα σχέδιο ή πίνακα του Μάρτεν ντέ Βός. Έκδόθηκε από τον Πήτερ Μπάλτεν (άρ. κατ. 42).
135. ΠΟΡΤΡΑΙΤΟ ΤΗΣ ΕΡΩΜΕΝΗΣ ΤΟΥ ΕΡΡΙΚΟΥ Δ' ΒΑΣΙΛΙΑ ΤΗΣ ΓΑΛΛΙΑΣ, ΑΝΡΙΕΤ ΝΤΕ ΜΠΑΛΖΑΚ ΝΤ' ΑΝΤΡΑΓΚ.  
Χαρακτικό έργο δουλεμένο μέ καλέμι. 34,7 x 25,3 εκ. Μέ χρονολογία 1600.

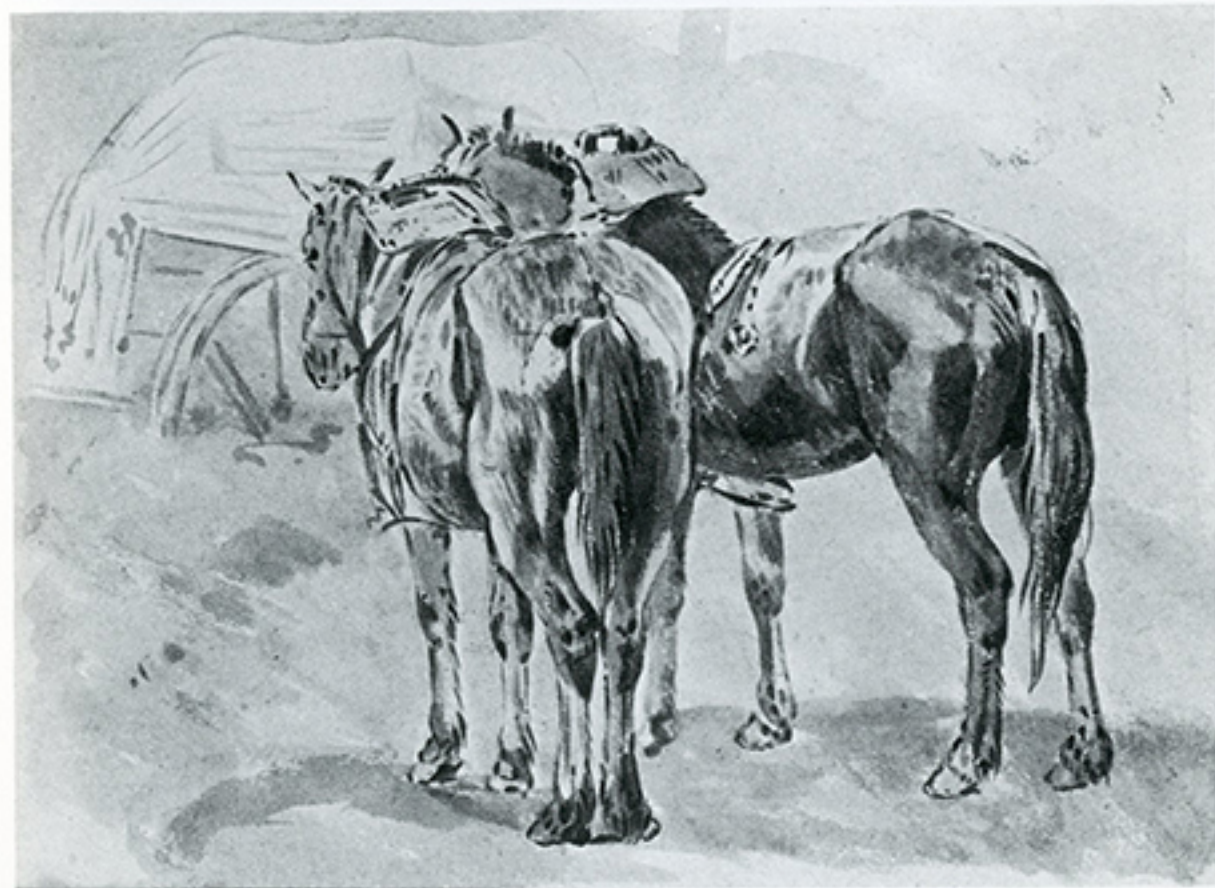


# ΦΛΑΜΑΝΔΙΚΗ ΧΑΡΑΚΤΙΚΗ





1



2





3

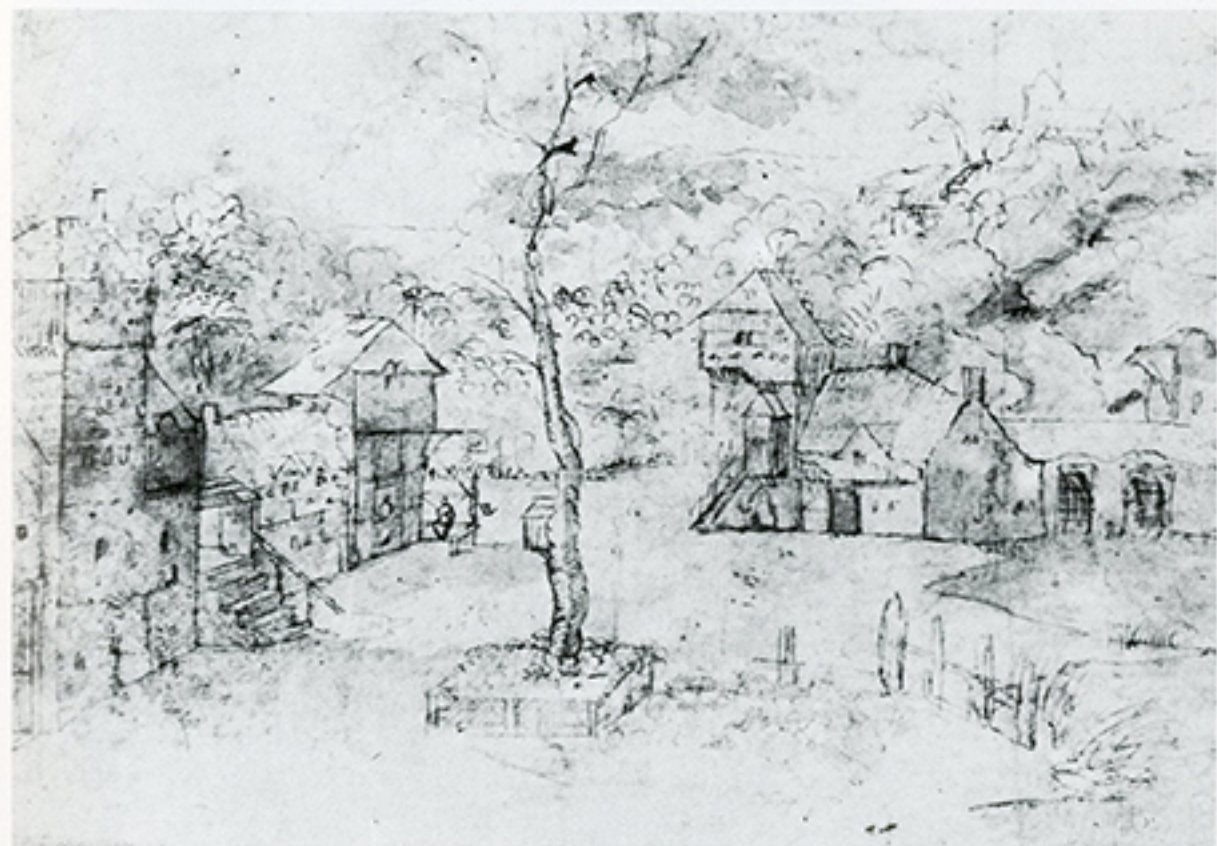


4





5



6





8



7

















12

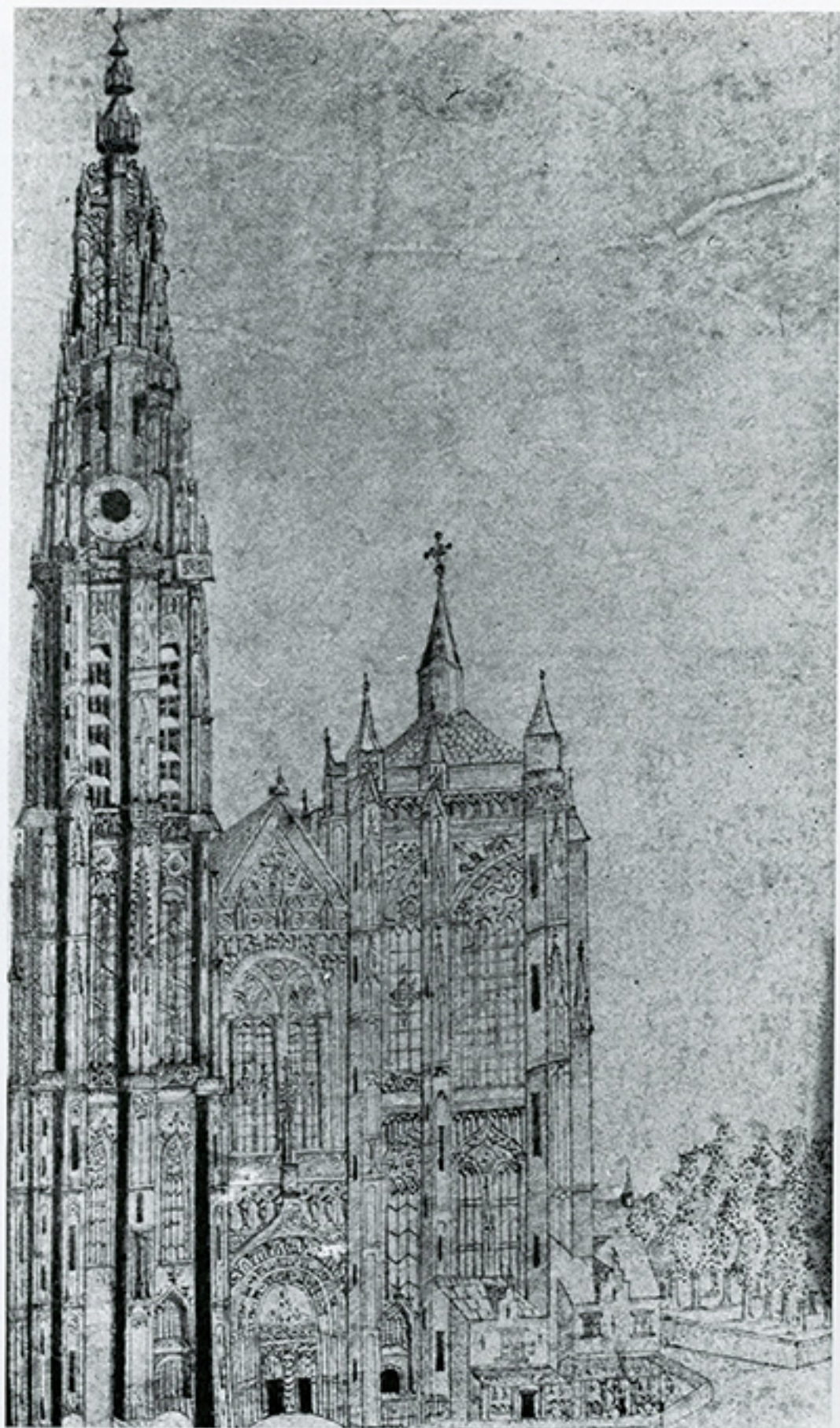


14

















16



18





20



19





21



22









24



25





Bartolomeo Spranger









28



31



ASIA.





AMERICA.



America 7



AFRICA.















38



40





39



41





34 Philippus 2<sup>s</sup> Austrius





43



44





45



47









48

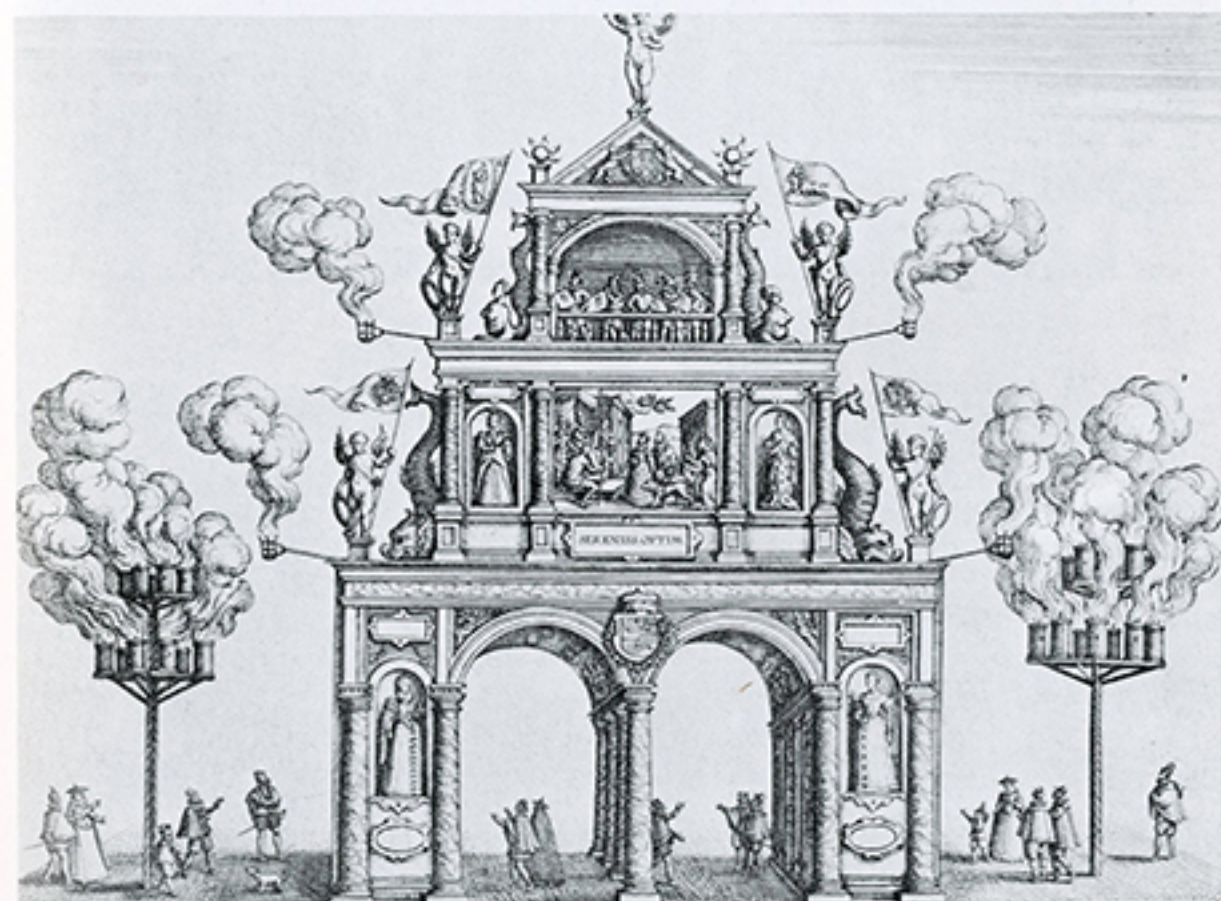


49





50



51













AD B. H. W. RINGK. EX.  
CAROLVS NONVS DEI GRATIA FRANCORVM REX  
CHRISTIANISSIMVS





ISABELLE . AVSTRIACA . IMP . FERDINANDI . F . CAROLI . NONI .  
FRANCORVM . REGIS . V . XOR .





IUSSA DEI SUMPTO VIOLANTUR AB ARBORE POMO, EFFICIT HOC TACITIS VIPERA SUIA DOLIS. *Genesis 3 4*

Wie man die ersten Menschen geschöpft,  
 Wie man die Leiden, auch die Sünden, so  
 Aus dem Baum der Erkenntnis, so  
 Aus dem Baum der Erkenntnis, so

Wie man die ersten Menschen geschöpft,  
 Wie man die Leiden, auch die Sünden, so  
 Aus dem Baum der Erkenntnis, so  
 Aus dem Baum der Erkenntnis, so

Wie man die ersten Menschen geschöpft,  
 Wie man die Leiden, auch die Sünden, so  
 Aus dem Baum der Erkenntnis, so  
 Aus dem Baum der Erkenntnis, so

Wie man die ersten Menschen geschöpft,  
 Wie man die Leiden, auch die Sünden, so  
 Aus dem Baum der Erkenntnis, so  
 Aus dem Baum der Erkenntnis, so







59



60





MIITES REQUIESCENTES

61

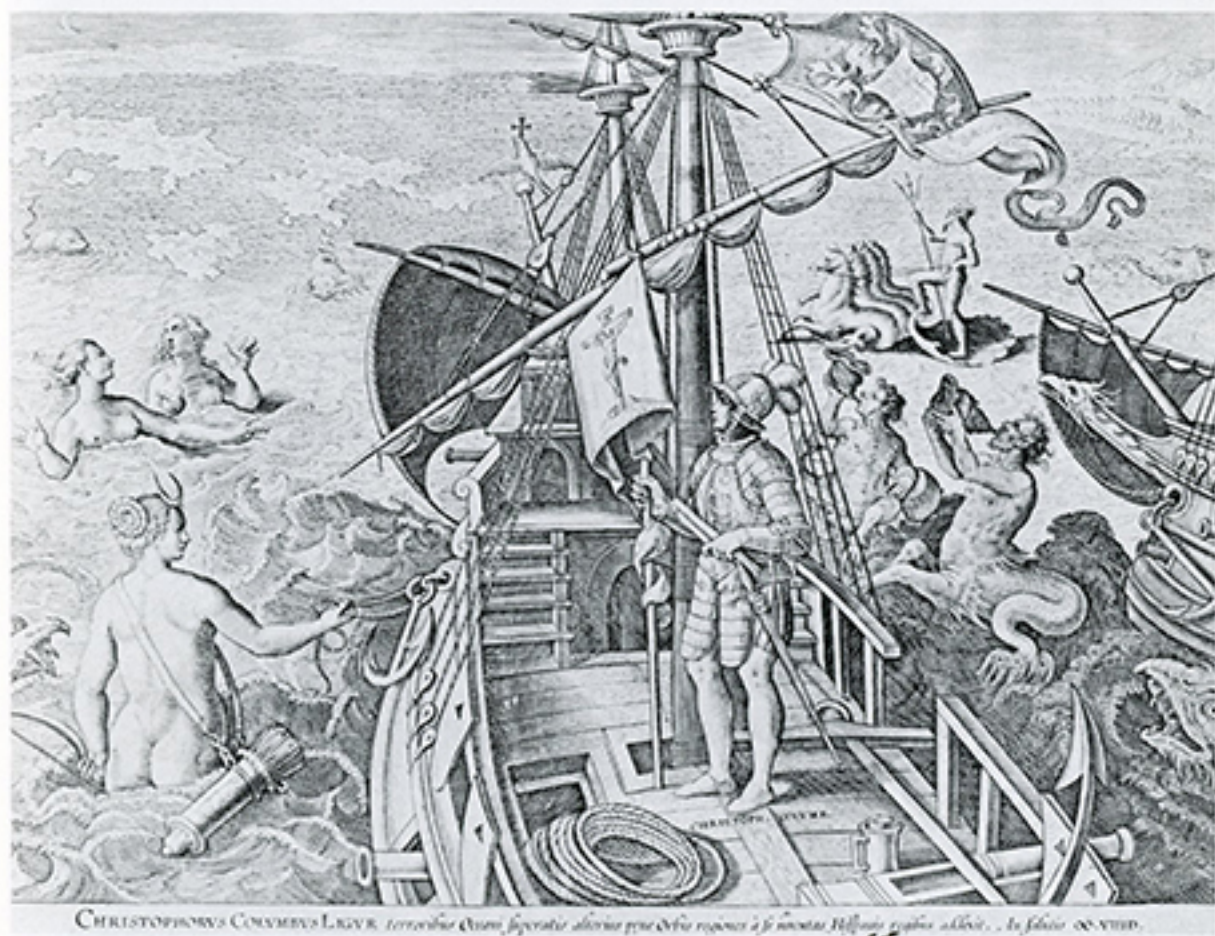


62





63



64





65



66





*Judocus de Momper Pictor.  
montium Antuerpiae.*





IOANNES BREUGEL

ANTVERPIÆ PICTOR FLORVM ET RVRALIVM PROSPECTVVM.





Paulus du Pont Calcographus.  
Antuerpiae.

*Ant. van Dyck fecit. J. G. de Witt sculpit.*





Hinc inde promissa est Satis Victoria facta  
 O mactem Jenua Austrorum, si sit maxima praesens  
 Morte de sumis Jenua Jenua, mactem  
 In morte Jenua, in Austrorum Jenua, Jenua  
 Quaeque Jenua, Jenua Jenua si sit Jenua Jenua  
 Jenua Jenua Jenua Jenua Jenua Jenua











74



SPERES TIBI ACCIDERE QVOD ALTERI ACCIDIT ITA DEMVM EXCITABERIS AD OPEM FERENDAM  
 SI SVMPSERIS EIVS ANIMVM QVI OPEM TVNC IN MALIS CONSTITVTVS IMPLORAT

75





LOTH EX VNO PERICULO AB ANGELIS EDUCTVS, INSIDIS FILLIARVM SVARVM, IN ALTERVM INDUCTVR. GEN. XIX.

76

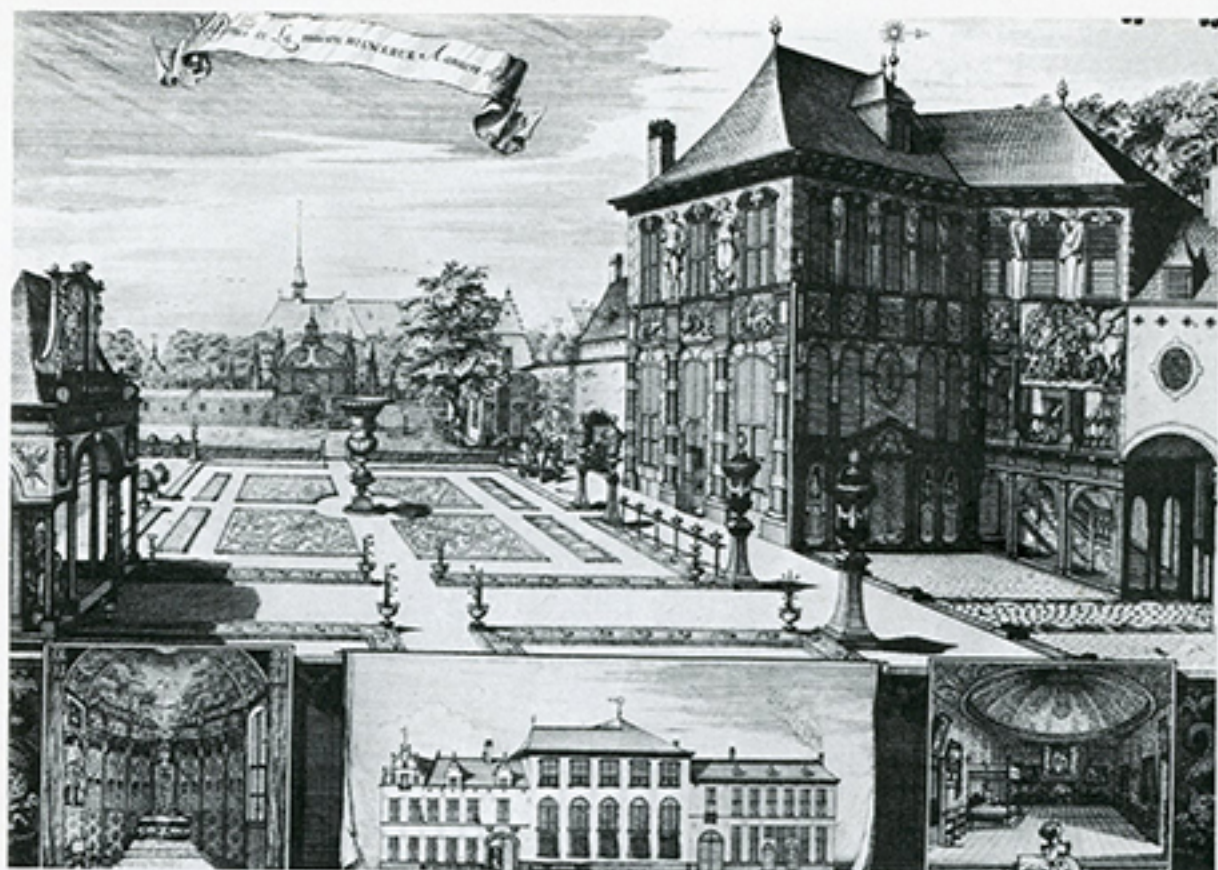


*Callidus effugit latitare Coniculus ontris  
Et acerrare solet. verum verberare Catelli*

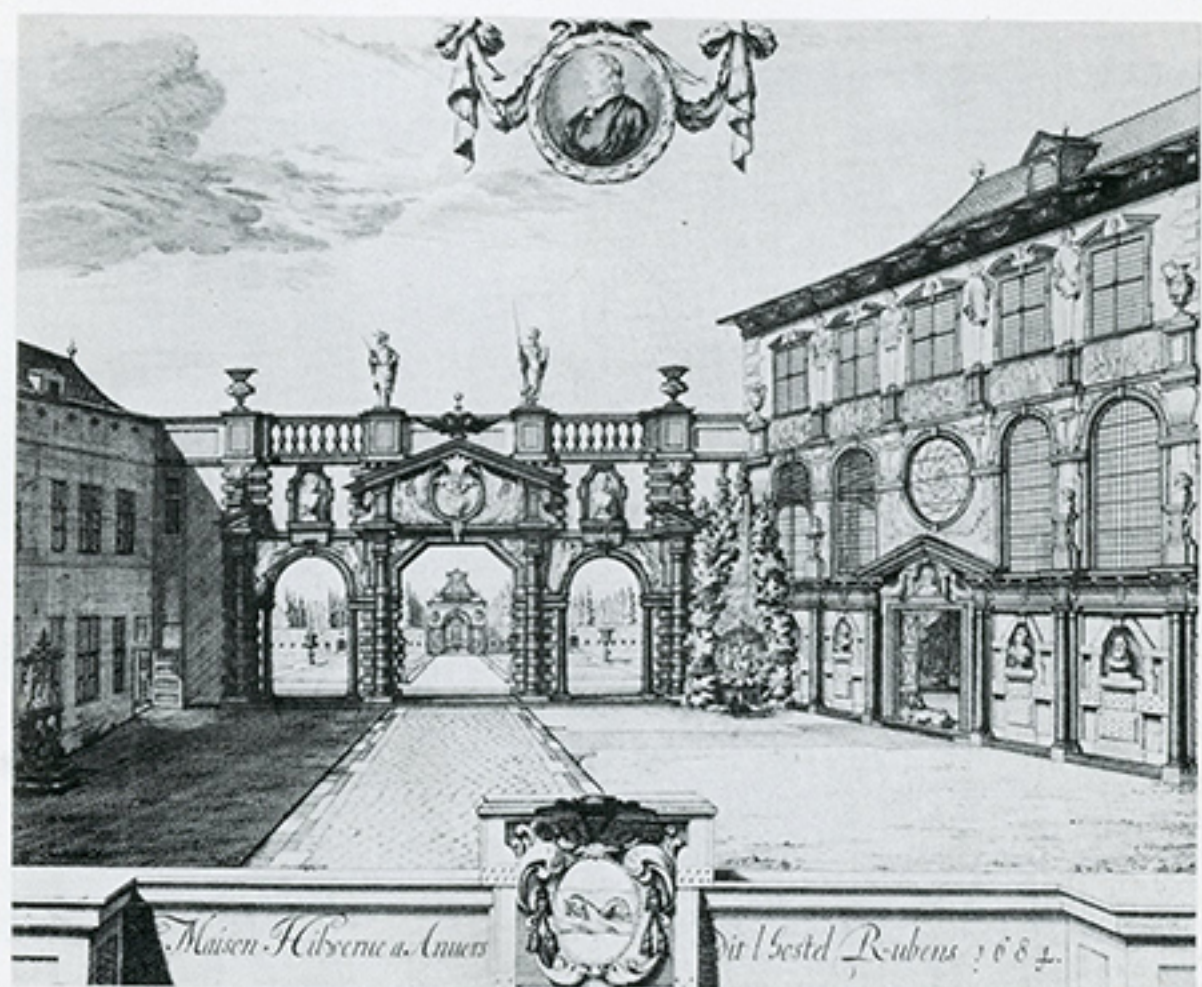
*Anglorum celeres fallunt Pcus: ore prebendunt  
Illustum: pradam Venatoria, minus trant.*

77





78



79





*Nemo non querit passim sua comoda, Nemo  
Non querit sibi laetitia in rebus agenda,*

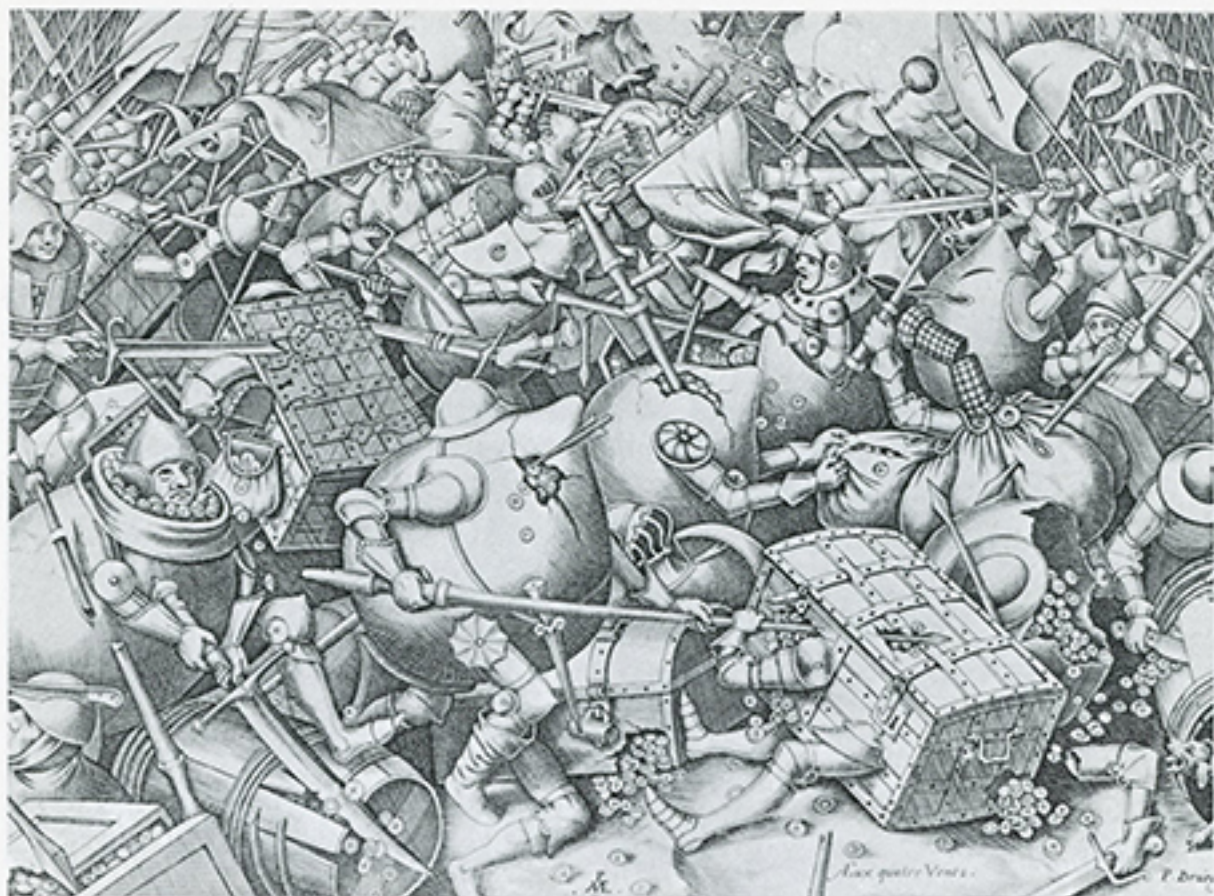
*Nemo non infuit privatis indigne laetis,  
Hic trahit, ille trahit, cunctis amor dicit habendi est.*

80



81





82



83



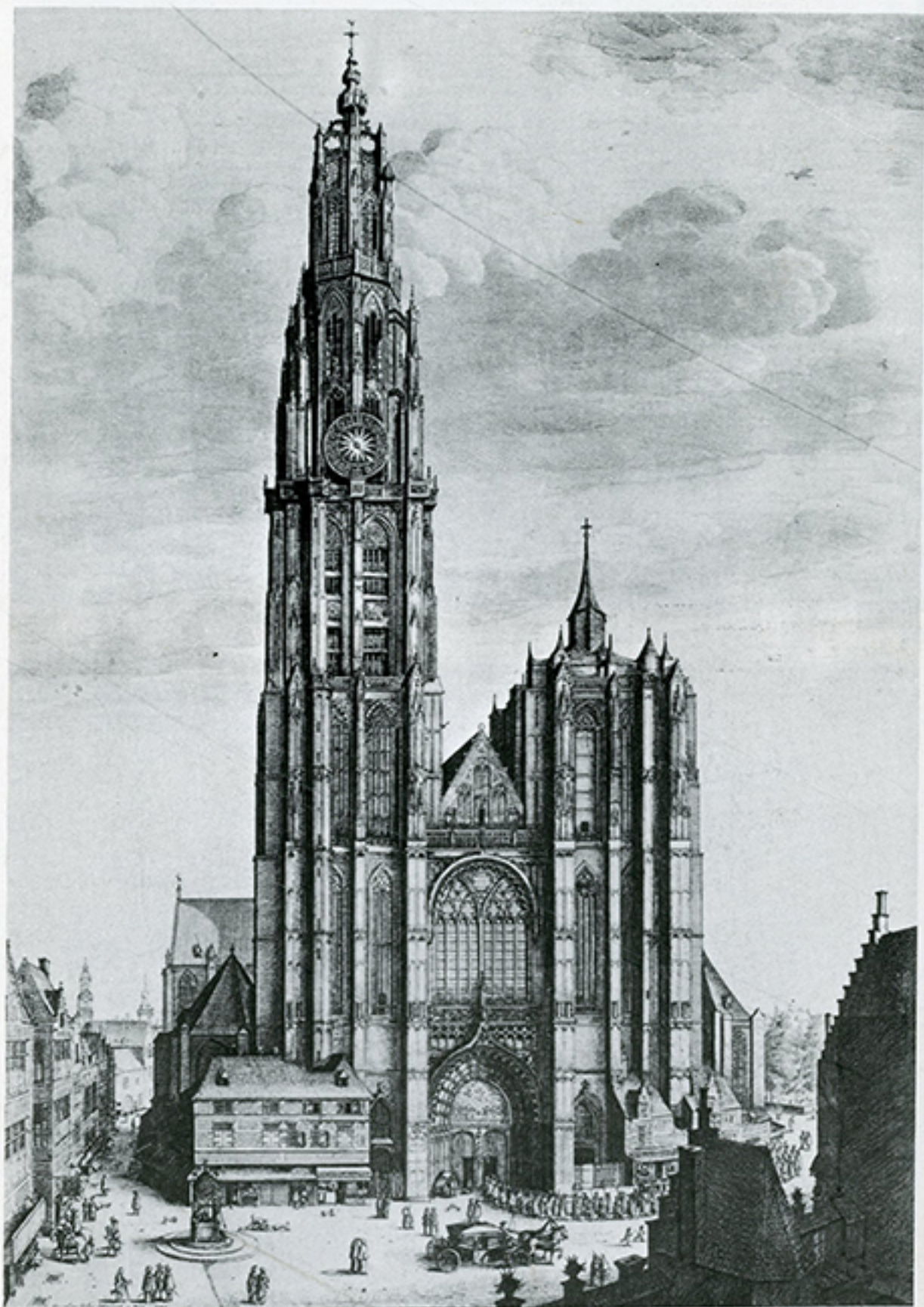


84



87



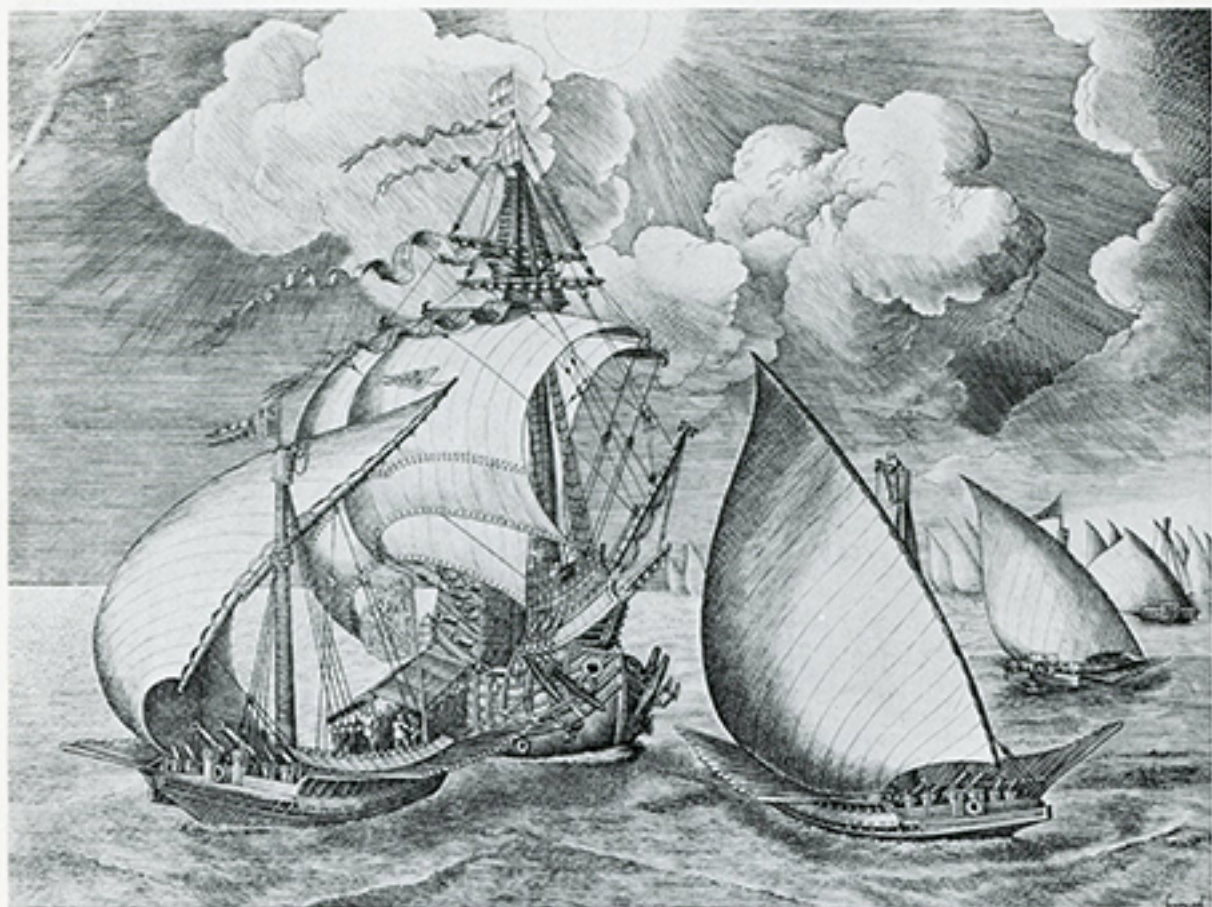


ANTWERPEN TVRRIS ECCLESIE CATHEDRALIS BEATISSIMAE VIRGINIS MARIAE DEI PARVAE ALTYND 451 PED IN SVPERIORIBVS 15 F  
ANTWERPSCHE TUREN VAND CATHEDRALE KERCK VAND ALDERHEYLICHSTE MAGET MARIAE EI HAANT 451 FUYET EN HET CRUYSEN 15 F  
CLOCHER DE L'EGLISE CATHEDRALE D'ANVERS DE LA VIERGE MARIE CONTENANT EN HAUTEUR 451 PIEDS OVLTR E LA CROIX ENCORE 15 PEE









89



*Non povero cervello accreditato per un'ora*

*Vi velle ma' creché avaro de ten coguèr.*

MEESTER, IAN SLECHT HOOF, WILT MIJN LVIHTE VERSNAREN - ICK EN SAL VROV LANGVESE, LAET MIJ ONGEQUE  
WANT ICK MOETSE, VOOR MODDER MWILKEN BEWAREN - DIE HADDE HAER LVIHTE, OOCK SEER GEERNE GESTEIT.

90





91



95





F. F. Rob. delin.  
G. Kneller sculp.

CVM PRIVILEGIIS.

Christoffel Ingen. sculp.



**Charles** Par la grace de Dieu / Duc d'Austrice / et de Bourgoinne / naskist à Gand le .xxiii. de Febricr

1551. Et fut couronné Roy des Espaignes le .vi. de Febricr. M. D. et .xviii. Il fut eslu le .xxviii. de Juin / et pape constant / affrançois / Roy des Indes le .xv. de Juin. M. D. et .xx. Et Empereur de Rome le .vi. de Febricr. M. D. et .xxv. Mesmes madame Ysabel Royne de Portugal le .xi. de Juin. M. D. et .xxv. Laquelle eustada le Roy Philippe le .xxv. de Juin. M. D. et .xxv. Auquel Dieu tout puissant durable octroie tout honneur et victoire. Amen.



Engraving en Naxure sur la beste des voubases par moy Jehan Kirkierq tailleur des figures.






96



97





FRANCISCVS  
DONATVS DVX  
VENETIARVM

The engraving depicts Francesco Donato, the 117th Doge of Venice, from the chest up. He is shown in profile, facing left, with a full, flowing beard and mustache. He wears a tall, pointed hat with a decorative band and a heavy, fur-lined cloak with large buttons. To his right is a shield with a crown on top, featuring a cross and stripes. The portrait is enclosed in an oval frame, which is itself surrounded by a highly detailed, ornate border of scrolls, leaves, and figures. At the top center of the border is a grotesque mask. At the bottom center, there is a small rectangular box containing text.

Engraving after a drawing by Giovanni Battista Tiepolo, 1774.





99



104





*Tertia succedit anni variabilis aetas ;  
Sentic adesse nouis ruffica turba Deos :*

*Imprimis hilaris iuuenantem fronte Iycaum ;  
Est nouens , nauens unum facit ille senes .*

105



*Aeolus ve Boreae laeuat frena florentis  
Tristibus & apocis tristis obruit aera :*

*Sic letto , ne liquor mens nostra recundis ,  
Amiscent moestas praefusa , facta , uncae .*

106





SERENISSIMO ET POTENTISSIMO ALBERTO



King in le Roy de Chonis contrefaict a la vie,  
Dits de Cortinch van Chonis ghecontrefaict na dieuen.



En Avantbeeren by Salustius van Dorus.





*Quid stultus hic grex virginum? ab sint lampades  
 Uncus Oleo ipsarum, Fidem virtutibus  
 Narcissus vestis suavitatis.*

*Operum bonorum cassam in ore sedulo  
 Dum habent, comes Dilectioni nam Fides.*

*Cassini de S. R. S. P. et imp.*









*Caeli progenies, Vincit te Fulmen Iberæ.  
Certa Salus Belgis, Deliciumq; suis.*

*FERNANDVS sic ora gerit: sic Martinus ardeor  
Et Pax Angustâ spirat in effugio.*





*Quos vetet apposto, lumen de lumine tolli.  
Mille licet capiant, deperit inde nihil.*

*Et. Paul. Petrus inuenit a. 1604.*

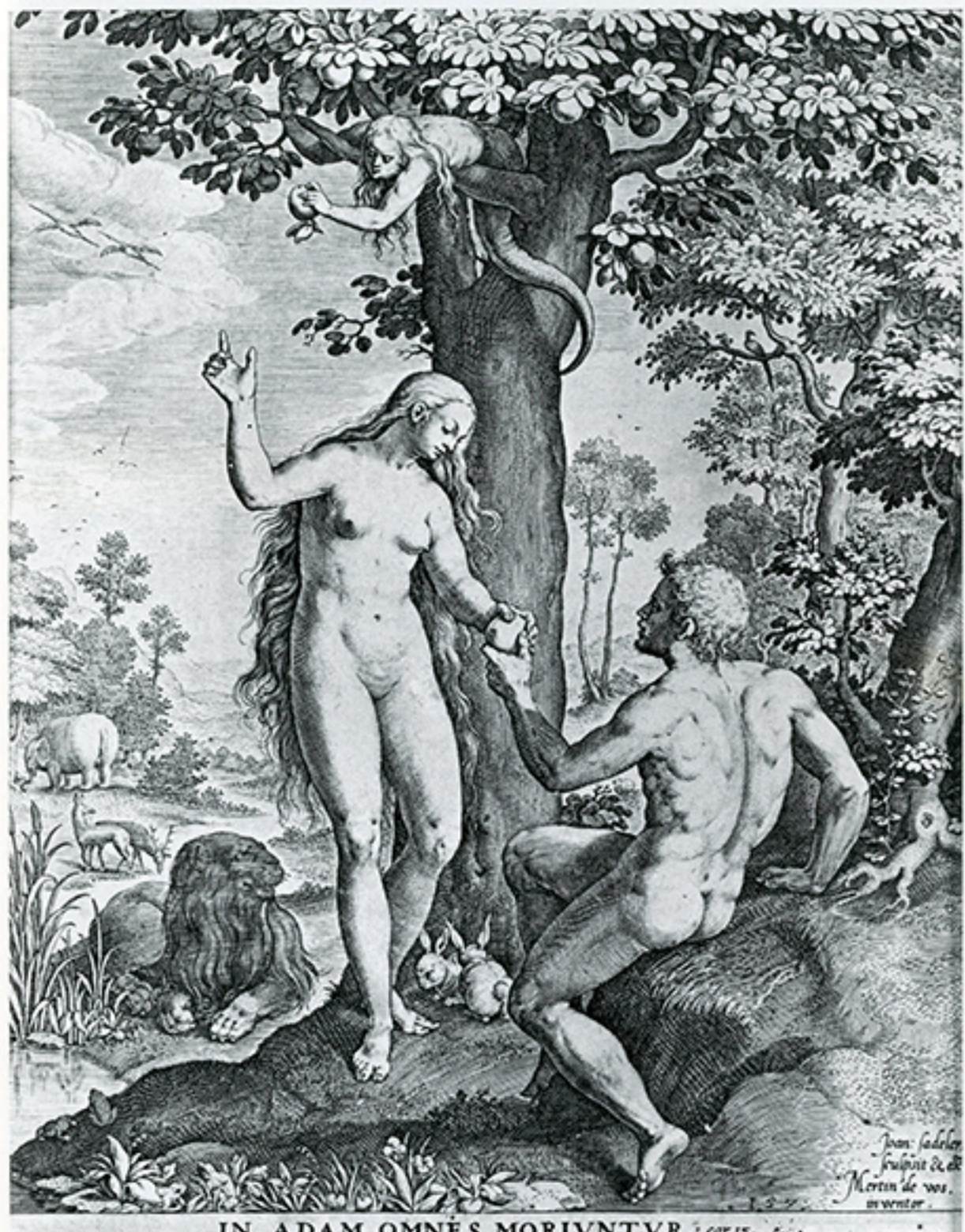
*Quos vetet apposto, lumen de lumine tolli.  
Mille licet capiant, deperit inde nihil.*





HANC EFFIGIEM AD VIVVM EXPRESSAM, ET  
 DELINEATAM FAVORI AC PATRONO SVO  
 IN DEBITÆ OBSERVANTIÆ SIGNVM DONO  
 DEDIT S. CÆS. M.<sup>OS</sup> SVLPTOR ÆGIDIVS  
 SADELER ANNO ÆRÆ CHRISTIANÆ MDCIII.





IN ADAM OMNES MORIUNTUR 1. cor. 15.





113



114





109



115





J. F. Edgar sculp. JOHN MURRAY HAYTON, SENIOR, BIRTH, HUNTER, IN, HUNTON, IRISHMAN, DEATH, JEFF, CAPT. P. Colburn, Boston, 1840, 20.

116



J. F. Edgar sculp. HIPPONOME CRUCIANS, IN, DEATH, IMPETE, HUNTON, IMPONENS, HUNON, DEATH, DE, NAV. P. Colburn, Boston, 1840, 20.

117





118



119







